

Odgojno - obrazovni ishodi na razini usvojenosti

Škola: OŠ Ivane Brlić – Mažuranić Orahovica

Razred: 4.

NASTAVNI PREDMET: HRVATSKI JEZIK

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik su:

- ✓ *hrvatski jezik i komunikacija*
- ✓ *književnost i stvaralaštvo*
- ✓ *kultura i mediji.*

Sadržaj vrednovanja u nastavnom predmetu su:

- *razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)*
- *rješavanje zadataka pisane provjere znanja*
- *rješavanje problemskih zadataka*
- *tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja*
- *izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu*
- *obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja*
- *izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjernicama i utvrđenim kriterijima*
- *izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.*

Oblici vrednovanja naučenog su:

- *usmene provjere, pisane provjere zadatcima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa;*
- *predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici,*
- *praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl.*

A. Hrvatski jezik i komunikacija

odgojno-obrazovni ishodi	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 5	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 4	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 3	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 2
--------------------------	--	--	--	--

ISHOD: OŠ HJ A.4.1. Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom.

razrada ishoda	Razgovara i govori prema zadanoj ili slobodnoj temi.	Razgovara i govori prema zadanoj ili slobodnoj temi slobodno, pravilno, jezično i književno, rabi nepoznate riječi (to jest nepoznate riječi uvrštava u svoj rječnik čime one postaju poznate). Rečenice su skladno oblikovane proširene i živopisne.	Razgovara i govori prema zadanoj ili slobodnoj temi koristeći širi raspon vokabulara uz manje greške.	Razgovara i govori prema zadanoj temi koristeći prosječan rječnik, rjeđe uvodeći nove riječi. Pri razgovoru o slobodnoj temi se češće ne osjeća sigurno te traži pomoć i povratnu informaciju.	Razgovara i govori prema zadanoj temi koristeći jednostavne rečenice i prilično siromašan rječnik, često tražeći pomoć ili razgovara odgovaranjem na pitanja.
	Sadržajem i strukturom govorenja cjelovito obuhvaća temu.	Sadržajem i strukturom govorenja cjelovito obuhvaća temu, ne pravi stanke, izlaže jasno, koncizno i temeljito.	Sadržajem i strukturom govorenja cjelovito obuhvaća temu, čineći manje greške.	Sadržajem i strukturom govorenja djelomično obuhvaća temu.	Sadržajem i strukturom govorenja isključivo uz pomoć obuhvaća temu, ali ne potpuno. Potreban stalan poticaj i podsjećanje na temu i strukturu.

<p>Organizira govor prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.</p>	<p>Uspješno i samostalno organizira govor prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.</p>	<p>Većinom samostalno organizira govor prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.</p>	<p>Reproducira govor prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak uz zadani i naučeni predložak.</p>	<p>Teže i često čineći greške djelomično reproducira govor prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak. Ne povezuje niti slijedi zadanu jednostavnu strukturu.</p>
<p>Stvaralačkim postupcima oblikuje govorene tekstove.</p>	<p>Uspješno oblikuje govorene tekstove koristeći stvaralačke postupke: opisivanje, dijalog, monolog, kao i oblikovanje teksta kao pripovjedaču 1. ili 3. osobi.</p>	<p>Većinom uspješno i uz manja navođenja oblikuje govorene tekstove opisivanje, povremeno koristeći dijalog i monolog, kao i povremeno oblikovanje teksta kao pripovjedaču 1. ili 3. osobi.</p>	<p>Povremenim opisivanjem oblikuje govorene tekstove.</p>	<p>Prema unaprijed određenom predlošku, uz greške i stalan poticaj, djelomično oblikuje govoreni tekst većinom stvaralačkim postupkom opisivanja (često navodi pri opisivanju upravni govor iz teksta, što ukazuje na memoriziranje govorenog teksta isključivo djelomičnim krasnoslovom).</p>
<p>Sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi.</p>	<p>Samouvjereno sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi,</p>	<p>Sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi.</p>	<p>Uz jasne upute sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi.</p>	<p>Sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi većinom kao promatrač</p>

		jasno izlaže i obrazlaže svoje stavove te ih potkrjepljuje primjerima.			uz povremena uključivanja uz poticaj i vođenje.
	Poštuje pravila komunikacije u raspravi: sluša sugovornike, govori kad ima riječ.	U potpunosti poštuje pravila komunikacije u raspravi: sluša sugovornike, govori kad ima riječ.	Poštuje pravila komunikacije u raspravi: sluša sugovornike, govori kad ima riječ., ponekad odstupa od pravila, ali se brzo ispravi.	Uz podsjećanje na pravila i upute poštuje pravila komunikacije u raspravi: sluša sugovornike, ali često govori i kad nema riječ.	Uz poticaj poštuje pravila komunikacije u raspravi, ali ih se često i ne pridržava. Potrebno je stalno održavati pažnju i koncentraciju, pažnja često nije usmjerena na sugovornike. Govori i kada nije dobio/la riječ. Na poticaj i ponovljene upute većinom pozitivno reagira.
	Prepoznaje važnost neverbalne komunikacije.	Prepoznaje, primjenjuje i potiče ostale učenike na neverbalnu komunikaciju i važnost iste.	Prepoznaje i primjenjuje važnost neverbalne komunikacije.	Prepoznaje važnost neverbalne komunikacije.	Slabije prepoznaje važnost neverbalne komunikacije.
	Primjenjuje nove riječi u komunikacijskoj situaciji.	Često i slobodno primjenjuje nove riječi u komunikacijskoj situaciji.	Većinom primjenjuje nove riječi u komunikacijskoj situaciji.	Uz čestu reprodukciju povremeno primjenjuje nove riječi u komunikacijskoj situaciji.	Isključivo uz poticaj i navođenje primjenjuje nove riječi u komunikacijskoj situaciji.

	Poštuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama.	Poštuje i primjenjuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama.	Poštuje i uglavnom primjenjuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama.	Prepoznaje i djelomično poštuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama.	Prema primjeru prepoznaje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama.
--	--	--	---	--	--

ISHOD: OŠ HJ A.4.2. Učenik sluša različite tekstove, izdvaja važne podatke i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.

razrada ishoda	Izdvaja važne podatke iz poslušanoga teksta prema uputi.	Izdvaja važne podatke iz poslušanoga teksta prema uputi brzo, jasno i točno.	Izdvaja važne podatke iz poslušanoga teksta prema uputi.	Većinom uz dodatna pojašnjenja izdvaja važne podatke iz poslušanoga teksta prema uputi.	Djelomično i uz stalnu pomoć izdvaja neke važne podatke iz poslušanoga teksta prema uputi.
	Oblikuje bilješke na temelju izdvojenih podataka.	Samostalno i bez dopune oblikuje bilješke na temelju izdvojenih podataka.	Oblikuje bilješke na temelju izdvojenih podataka uz poneku uputu.	Uz pomoć oblikuje bilješke na temelju izdvojenih podataka.	Rijetko samostalno oblikuje bilješke na temelju izdvojenih podataka, uz predložak djelomično uspije izvršiti zadatak.
	Prepričava poslušani tekst na temelju bilježaka.	Uspješno, točno i bez greške prepričava poslušani tekst na temelju bilježaka.	Uspješno, uz manje, nezamjetne greške, prepričava poslušani tekst na temelju bilježaka	Djelomično i uz greške i ispravljanja prepričava poslušani tekst na temelju bilježaka.	Metodom pokušaja i pogrešaka ili uz predložak prepričava poslušani tekst na temelju bilježaka uz dosta grešaka.

	Objašnjava nepoznate riječi služeći se dječjim rječnicima.	Sasvim uspješno i dajući primjer objašnjava nepoznate riječi služeći se dječjim rječnicima.	Relativno uspješno objašnjava nepoznate riječi služeći se dječjim rječnicima.	Povremeno objašnjava kraće nepoznate riječi služeći se dječjim rječnicima.	Većinom ne objašnjava nepoznate riječi služeći se dječjim rječnicima., uz doslovno ukazivanje na rječnik i jasne u detaljne upute uspije objasniti poneku riječ.
--	--	---	---	--	--

ISHOD: OŠ HJ A.4.3. Učenik čita tekst i prepričava sadržaj teksta služeći se bilješkama.

razrada ishoda	Povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaj.	Povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaj samostalno i uspješno, snalazi se u odlomcima, redovima, pronalazi tražene podatke i slično.	Povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaj većinom samostalno i uspješno.	Povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaj uz određene upute i pomoć (određuje naslov i dijelove ukoliko su vidno razdvojeni, ali teže uočava pasuse to jest odlomke).	Prepoznaje grafičku strukturu teksta i sadržaj.
	Izdvaja važne podatke iz teksta i piše bilješke s obzirom na sadržaj i strukturu.	Uspješno i točno izdvaja važne podatke iz teksta i piše bilješke s obzirom na sadržaj i strukturu.	Izdvaja važne podatke iz teksta i piše bilješke s obzirom na sadržaj i strukturu uz poneku uputu od strane učitelja.	Većinom uz pomoć izdvaja važne podatke iz teksta, ali samostalno teže piše bilješke s obzirom na sadržaj i strukturu.	Isključivo uz pomoć izdvaja važne podatke iz teksta.
	Prepričava tekst na temelju bilježaka.	Pravilno, jasno, s proširenim i živopisnim rečenicama te s	Samostalno, točno, uz poneku grešku	Uz dosta podsjećanja u bilješkama djelomično prepričava tekst na	Uz stalno navođenje, podsjećanje i općenitu pomoć, kratkim, prilično

		iznošenjem vlastitog mišljenja na kraju prepričava tekst na temelju bilježaka.	prepričava tekst na temelju bilježaka.	temelju bilježaka. Rečenice su šture, kratke i nedostatne s informacijama.	nepovezanim i agramatičnim rečenicama djelomično prepričava tekst na temelju bilježaka.
	Objašnjava podatke u grafičkim prikazima.	Objašnjava i uspoređuje podatke u grafičkim prikazima.	Objašnjava podatke u grafičkim prikazima.	Povremeno objašnjava podatke u grafičkim prikazima, ukoliko grafički prikaz sadrži dvije karakteristike, jasno prikazane.	Uz gotov predložak i nakon primjera nekoliko suučenika objašnjava podatke u grafičkim prikazima.
	Objašnjava nepoznate riječi: na temelju vođenoga razgovora, zaključivanja na temelju konteksta, s pomoću rječnika nakon čitanja teksta.	Objašnjava te povezuje značenje nepoznatih riječi: na temelju vođenoga razgovora, zaključivanja na temelju konteksta, s pomoću rječnika nakon čitanja teksta.	Uspješno, ponekad uz manja odstupanja objašnjava nepoznate riječi: na temelju vođenoga razgovora, zaključivanja na temelju konteksta, s pomoću rječnika nakon čitanja teksta.	Djelomično objašnjava nepoznate riječi, samostalno većinom s pomoću rječnika nakon čitanja teksta, ali kroz vođeni razgovor sluša primjere te pokušava samostalno zaključiti. Bogaćenjem svakodnevnog rječnika i ova će vještina se sustavno razvijati.	Teže objašnjava nepoznate riječi, isključivo uz jasne upute (rječnik na kraju udžbenika, stranica).

ISHOD: OŠ HJ A.4.4. Učenik piše tekstove prema jednostavnoj strukturi.

razrada ishoda	Piše tekstove poštujući strukturu: uvod, razrada i zaključak.	Pravilno i bez pomoći piše tekstove poštujući strukturu: uvod, razrada i zaključak.	Piše tekstove poštujući strukturu: uvod, razrada i zaključak, ali ponekad traži pomoć ili pojašnjenje za razradu ili zaključak (teže razgraničava prijelaz s razrade na zaključak).	Piše tekstove poštujući strukturu: uvod, razrada i zaključak. Strukturira pisanog teksta je većinom vidljiva, ali sadržajno nije na razini na kojoj bi trebalo biti (pravopisno i sadržajno).	Uz unaprijed dogovorene male korake te zornim predočavanjem strukture na konkretnom primjeru, i uz praćenje svakog koraka (uvod, razrada, zaključak) piše kraći tekst, navedenom strukturom siromašnim vokabularom i manjim brojem rečenica.
	Piše prema predlošcima za ovladavanje gramatičkom i stilističkom normom potrebnom za strukturiranje teksta.	S lakoćom i primjenom do sada usvojenih sadržaja s područja gramatičke i stilske norme (struktura teksta i pravopis) piše prema predlošcima za ovladavanje gramatičkom i stilističkom normom potrebnom za strukturiranje teksta.	Uz manja odstupanja piše prema predlošcima za ovladavanje gramatičkom i stilističkom normom potrebnom za strukturiranje teksta.	Piše prema zadanom predlošku i uz jasne upute i ispravljanja gramatičke norme tijekom pisanja.	Isključivo prema gotovom predlošku slične teme piše kraći pismeni tekst kojim djelomično uvježbava ovladavanje gramatičke i stilističke norme potrebne za strukturiranje teksta.

<p>Piše ogledne i česte pridjeve (opisne, gradivne i posvojne pridjeve na -čki, -čki, -ski, -ški).</p>	<p>Točno i pravilno piše pridjeve (opisne, gradivne i posvojne pridjeve na -čki, -čki, -ski, -ški).</p>	<p>Piše pridjeve (opisne, gradivne i posvojne pridjeve na -čki, -čki, -ski, -ški), ponekad je potrebno ponoviti pravilo u pisanju posvojnih pridjeva na -čki, -čki, -ški, -ski, kao i pridjeva izvedenih od vlastitih imena.</p>	<p>Uz navođenje piše ogledne i česte pridjeve, bliske i poznate (više puta ponovljene), najčešće opisne i posvojne, nešto rjeđe gradivne. Dosta griješi u posvojnim pridjevima na -čki, -čki, -ski, -ški.</p>	<p>Piše manji broj opisnih i posvojnih pridjeva, s tim da posvojne većinom piše nepravilno ukoliko ih sam/a izvodi.</p>
<p>Točno piše posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena.</p>	<p>Bez pomoći i greške točno piše posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena.</p>	<p>Većinom točno i pravilno piše posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena.</p>	<p>Povremeno griješi, ali pomoću primjera samostalno ispravi te točno napiše posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena. Lakše vlada pisanjem pridjeva na -ov, -ev, -in, nego na -čki, -čki, -ški, -ski.</p>	<p>Djelomično točno piše neke posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena (ukoliko su imena učeniku poznata).</p>
<p>Piše veliko početno slovo: imena naroda, stanovnika, država, geografskih cjelina, knjiga, filmova, novina.</p>	<p>U potpunosti točno piše veliko početno slovo u imenima naroda, stanovnika, država, geografskih cjelina, knjiga, filmova, novina.</p>	<p>Uz neke manje greške koje samostalno ispravlja ukoliko mu se na njih ukaže piše veliko početno slovo u imenima naroda,</p>	<p>Djelomično točno piše veliko početno slovo u imenima naroda, stanovnika i nekih država, primjenjujući načelo poznatoga.</p>	<p>Metodom pokušaja i pogrešaka piše veliko početno slovo u imenima naroda, stanovnika i država, ali pokazuje nerazumijevanje pravila</p>

			stanovnika, država, geografskih cjelina, knjiga, filmova, novina.	Geografske cjeline, imena knjiga, filmova i novina piše uz dosta grešaka.	pri pisanju gore navedenih imena te ista pravila i ne primjenjuje.
	Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost.	Samostalno i samoinicijativno provjerava i ispravlja pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost.	Veći dio grešaka samostalno ispravi te provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost.	Povremeno i uz poticaj provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost, ali se samostalno ne ispravlja, niti uviđa greške.	Rijetko provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost.

ISHOD: OŠ HJ A.4.5. Učenik oblikuje tekst primjenjujući znanja o imenicama, glagolima i pridjevima uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.

razrada ishoda	Razumije gramatičku kategoriju vrste riječi (imenice, glagoli, pridjevi).	Obrazlaže gramatičku kategoriju vrste riječi (imenice, glagoli, pridjevi), razvrstava riječi iz teksta prema vrsti samostalno, brzo i točno.	Razumije gramatičku kategoriju vrste riječi (imenice, glagoli, pridjevi) te razumijevanje primjenjuje u zadacima. Ponekad miješa neku od vrsta (imenice i pridjeve izvedene od vlastitih imena), ali samostalno uviđa i ispravlja grešku.	Uglavnom razumije gramatičku kategoriju vrste riječi (imenice, glagoli, pridjevi), ali u raščlanjivanju često griješi. Na poticaj i uz ponavljanje pravila o vrstama riječi pokazuje više razumijevanja. Uz sustavnu vježbu razina znanja će se razviti.	Prepoznaje neku od gramatičkih kategorija vrsta riječi, ali ih ne sistematizira niti raščlanjuje samostalno, tek uz nadopunu i potpitanja.
-----------------------	---	--	---	--	--

	<p>Pravilno upotrebljava broj i rod imenica i pridjeva koji se s njom slažu na oglednim primjerima.</p>	<p>Pravilno upotrebljava broj i rod imenica i pridjeva koji se s njom slažu na oglednim primjerima, ali i na ostalim primjerima bez greške i potrebe za pomoći.</p>	<p>Pravilno upotrebljava broj i rod imenica i pridjeva koji se s njom slažu na oglednim primjerima. Na novim primjerima ponekad griješi.</p>	<p>Uz greške i navođenje, nakon čega se samostalno povremeno i ispravi te pravilno upotrijebi broj i rod imenice i pridjeva koji se slaže s imenicama na oglednim i često uvježbanim primjerima.</p>	<p>Rijetko pravilno upotrebljava broj i rod imenica i pridjeva koji se s njom slažu na oglednim primjerima jer nisu usvojena osnovna znanja o imenicama i pridjevima te je nadogradnja onemogućena.</p>
	<p>Točno oblikuje prošlo, sadašnje i buduće vrijeme.</p>	<p>Točno, brzo i pravilno oblikuje prošlo, sadašnje i buduće vrijeme.</p>	<p>Točno oblikuje prošlo, sadašnje i buduće vrijeme, čineći manje greške u upotrebi pomoćnog glagola u prošlom i budućem vremenu.</p>	<p>Uz upute i primjere oblikuje sadašnje vrijeme, ali uz konkretan primjer tek oblikuje prošlo i buduće. Često izostavlja pomoćni glagol ili ne oblikuje pravilno glagol u govornom i pisanom obliku, "radijo", slomiće" i slično.</p>	<p>Metodom pokušaja i pogrešaka oblikuje prošlo, buduće i sadašnje vrijeme, ali većinom griješi jer ne pokazuje razumijevanje za navedene sadržaje.</p>
	<p>Točno oblikuje posvojne pridjeve.</p>	<p>Točno i samostalno oblikuje posvojne pridjeve.</p>	<p>Većinom uspješno i točno oblikuje posvojne pridjeve.</p>	<p>Djelomično točno oblikuje posvojne pridjeve.</p>	<p>Isključivo uz pomoć i poticaj, jasne i kratke upute, djelomično točno</p>

					oblikuje posvojne pridjeve.
	Oblikuje rečenice u kojima se poštuju pravila sročnosti.	Pravilno i točno oblikuje rečenice u kojima pokazuje shvaćanje sročnosti i primjenu istoga.	Oblikuje rečenice u kojima se poštuju pravila sročnosti uz poneke greške.	Uz dosta ispravaka povremeno oblikuje rečenice u kojima se relativno poštuju pravila sročnosti.	Pravila sročnosti teže shvaća pa ih slabo i primjenjuje u oblikovanju rečenica.
	Funkcionalno upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u skladu s dinamikom učenja s obzirom na jezični razvoj.	Učenik u potpunosti funkcionalno upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u skladu s dinamikom učenja s obzirom na jezični razvoj te može samostalno sastavljati tekstove: pisati ih ili govoriti u skladu s pravopisnim, pravogovornim i ostalim gramatičkim pravilima.	Učenik funkcionalno upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u skladu s dinamikom učenja s obzirom na jezični razvoj, određene sintagme je potrebno dodatno uvježbati, razumijevanje i uporabu istih.	Povremeno i na razini reprodukcije učenik funkcionalno upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u skladu s dinamikom učenja s obzirom na jezični razvoj.	Vokabular je nedovoljno obogaćen i razvijen, stoga je upotreba riječi nedovoljno funkcionalna, te se ne razvoja u skladu s dinamikom učenja s obzirom na jezični razvoj. (Pisani izričaj je često nepovezan, slijed misli također te učenik slabije može samostalno sastavljati tekstove: pisati ih ili govoriti u skladu s pravopisnim/pravogovornim i ostalim gramatičkim pravilima)

	Funkcionalno primjenjuje jezična znanja.	Na razini operativnosti učenik funkcionalno primjenjuje jezična znanja.	Na razini automatizacije učenik funkcionalno primjenjuje jezična znanja.	Na razini reprodukcije učenik funkcionalno primjenjuje jezična znanja.	Na razini djelomične reprodukcije učenik funkcionalno primjenjuje jezična znanja.
--	--	---	--	--	---

ISHOD: OŠ HJ A.4.6. Učenik objašnjava razliku između zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika.

razrada ishoda	Služi se hrvatskim standardnim jezikom u javnoj komunikaciji u skladu s usvojenim jezičnim pravilima.	U potpunosti se služi hrvatskim standardnim jezikom u javnoj komunikaciji u skladu s usvojenim jezičnim pravilima.	Služi se hrvatskim standardnim jezikom u javnoj komunikaciji većinom u skladu s usvojenim jezičnim pravilima. Ponekad odstupa od standarda i rabi kolokvijalizme ili riječi iz narječja, ali uviđa greške.	Djelomično se služi hrvatskim standardnim jezikom u javnoj komunikaciji djelomično u skladu s usvojenim jezičnim pravilima.	Uz ispravljanja i navođenja djelomično se služi hrvatskim standardnim jezikom u javnoj komunikaciji u skladu s usvojenim jezičnim pravilima. Pošto su jezična pravila slabo usvojena, i uporaba hrvatskog standardnog jezika u javnoj komunikaciji je nasumična i puna grešaka.
	Razlikuje mjesni govor i hrvatski standardni jezik navodeći ogledne i česte primjere.	Razlikuje i upotrebljava mjesni govor i hrvatski standardni jezik navodeći ogledne i česte primjere.	Razlikuje i upotrebljava uz poneke greške mjesni govor i hrvatski standardni jezik	Prepoznaje i djelomično razlikuje mjesni govor i hrvatski standardni jezik navodeći ogledne i česte primjere.	Prepoznaje, ali slabije razlikuje mjesni govor i hrvatski standardni jezik navodeći ogledne i česte primjere.

			navodeći ogledne i česte primjere.		
	Uočava važnost pozitivnog odnosa prema mjesnom govoru.	Uočava i objašnjava važnost pozitivnog odnosa prema mjesnom govoru.	Uočava važnost pozitivnog odnosa prema mjesnom govoru.	Povremeno uočava važnost pozitivnog odnosa prema mjesnom govoru.	Djelomično uočava važnost pozitivnog odnosa prema mjesnom govoru.
	Uočava važnosti mjesnoga govora i prepoznaje njegovu komunikacijsku ulogu na pojedinome prostoru (raznolikost hrvatskih govora, jezične zajednice u Hrvatskoj i izvan granica Republike Hrvatske).	Uočava važnosti mjesnoga govora, prepoznaje i opisuje njegovu komunikacijsku ulogu na pojedinome prostoru (raznolikost hrvatskih govora, jezične zajednice u Hrvatskoj i izvan granica Republike Hrvatske).	Uočava važnosti mjesnoga govora i prepoznaje njegovu komunikacijsku ulogu na pojedinome prostoru (raznolikost hrvatskih govora, jezične zajednice u Hrvatskoj i izvan granica Republike Hrvatske).	Uz ogledne primjere uočava važnosti mjesnoga govora i prepoznaje njegovu komunikacijsku ulogu na pojedinome prostoru (raznolikost hrvatskih govora, jezične zajednice u Hrvatskoj i izvan granica Republike Hrvatske).	Čak i uz primjere slabije uočava važnosti mjesnoga govora i prepoznaje njegovu komunikacijsku ulogu na pojedinome prostoru (raznolikost hrvatskih govora, jezične zajednice u Hrvatskoj i izvan granica Republike Hrvatske). Primjenjuje načelo zavičajnosti i uočava svoj mjesni govor i prepoznaje ga, ali ostale ne određuje,, niti smješta u dio Republike Hrvatske samostalno).
	Čita i sluša tekstove na kajkavskome, čakavskom i	Pri čitanju pravilno izgovara zavičajne riječi,	Čita i sluša tekstove na kajkavskome,	Čita i sluša tekstove na kajkavskome,	Čita i sluša tekstove na kajkavskome,

	štokavskom narječju i prepoznaje kojemu narječju pripada i prepoznaje narječje kojem pripada njegov govor.	sluša tekstove na kajkavskome, čakavskom i štokavskom narječju i prepoznaje kojemu narječju pripada i prepoznaje narječje kojem pripada njegov govor.	čakavskom i štokavskom narječju i većinom prepoznaje kojemu narječju pripada i većinom prepoznaje narječje kojem pripada njegov govor.	čakavskom i štokavskom narječju. Povremeno prepoznaje kojemu narječju pripada. Prepoznaje narječje kojem pripada njegov govor.	čakavskom i štokavskom narječju. Uz primjer prepoznaje narječje kojem pripada njegov govor, ali ostale ne prepoznaje.
--	--	---	--	--	---

B. Književnost i stvaralaštvo

odgojno-obrazovni ishodi	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 5	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 4	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 3	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 2
---------------------------------	---	---	---	---

ISHOD: OŠ HJ B.4.1. Učenik izražava doživljaj književnoga teksta u skladu s vlastitim čitateljskim iskustvom.

razrada ishoda	Povezuje doživljaj i razumijevanje književnoga teksta s vlastitim misaonim i emotivnim reakcijama na tekst.	Uspješno povezuje i opisuje doživljaj i razumijevanje književnoga teksta s vlastitim misaonim i emotivnim reakcijama na tekst.	Povezuje doživljaj i razumijevanje književnoga teksta s vlastitim misaonim i emotivnim reakcijama na tekst.	Uz poticaj ili nakon primjera povezuje doživljaj i razumijevanje književnoga teksta s vlastitim misaonim i emotivnim reakcijama na tekst.	Skromno povezuje doživljaj i razumijevanje književnoga teksta s vlastitim misaonim i emotivnim reakcijama na tekst te ih rijetko iskazuje.
	Povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom.	S lakoćom povezuje sadržaj, temu i motive	Povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom.	Korak po korak i uz navođenje povezuje sadržaj, temu i motive	Teže povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom.

		teksta s vlastitim iskustvom.		teksta s vlastitim iskustvom.	
	Pokazuje radoznalost, sklonost i znatiželju za komunikaciju s književnim tekstom.	Uvijek pokazuje radoznalost, sklonost i znatiželju za komunikaciju s književnim tekstom.	Gotovo uvijek pokazuje radoznalost, sklonost i znatiželju za komunikaciju s književnim tekstom.	Povremeno pokazuje radoznalost, sklonost i znatiželju za komunikaciju s književnim tekstom.	Ponekad pokazuje radoznalost, sklonost i znatiželju za komunikaciju s književnim tekstom.
	Razgovara s drugim učenicima o vlastitome doživljaju teksta.	Poštujući pravila razgovara učenicima iznosi vlastite doživljaje teksta.	Razgovara s drugim učenicima o vlastitome doživljaju teksta.	Povremeno razgovara s drugim učenicima o vlastitome doživljaju teksta.	Ponekad razgovara s drugim učenicima o vlastitome doživljaju teksta.
	Prepoznaje vrijedne poruke i mudre izreke.	Prepoznaje, razlikuje i objašnjava vrijedne poruke i mudre izreke.	Prepoznaje i razlikuje vrijedne poruke i mudre izreke.	Prepoznaje vrijedne poruke i mudre izreke.	Djelomično prepoznaje vrijedne poruke i mudre izreke.
	Argumentira vlastite doživljaje i zaključuje o uočenim vrijednostima književnoga teksta.	Samostalno argumentira vlastite doživljaje i zaključuje o uočenim vrijednostima književnoga teksta.	Uz poticaj argumentira vlastite doživljaje i zaključuje o uočenim vrijednostima književnoga teksta.	Povremeno argumentira vlastite doživljaje, ali tek uz pojašnjenje i jasne upute zaključuje o uočenim vrijednostima književnoga teksta.	Djelomično i isključivo uz poticaj argumentira vlastite doživljaje književnog teksta.

ISHOD: OŠ HJ B.4.2. Učenik čita književni tekst i objašnjava obilježja književnoga teksta.

razrada	Objašnjava osnovna obilježja pripovijetke, pjesme, bajke,	U potpunosti samostalno objašnjava	Samostalno razlikuje, ali uz manji poticaj	Prepoznaje osnovna obilježja pripovijetke,	Djelomično prepoznaje osnovna obilježja
----------------	---	------------------------------------	--	--	---

basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke.	osnovna obilježja pripovijetke, pjesme, bajke, basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke.	objašnjava osnovna obilježja pripovijetke, pjesme, bajke, basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke.	pjesme, bajke, basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke. Objlašnja ih tek uz poticaj.	pripovijetke, pjesme, bajke, basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke.
Prepoznaje pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikaciju i onomatopeju u književnome tekstu.	Prepoznaje, razlikuje, opisuje i uspoređuje pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikaciju i onomatopeju u književnome tekstu.	Prepoznaje i razlikuje pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikaciju i onomatopeju u književnome tekstu.	Prepoznaje neke pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikaciju i onomatopeju u književnome tekstu.	Djelomično prepoznaje neke pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikaciju i onomatopeju u književnome tekstu.)
Prepoznaje obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija.	Prepoznaje, razlikuje i opisuje obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija.	Prepoznaje i razlikuje gotovo sva obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija.	Prepoznaje neke od obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija.	Djelomično prepoznaje neke od obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija.
Prepoznaje obilježja proznih tekstova: događaj, likovi, pripovjedne tehnike.	Prepoznaje, razvrstava i opisuje obilježja proznih tekstova; razlikuje	Prepoznaje i razlikuje obilježja proznih	Prepoznaje neka obilježja proznih tekstova: likovi (glavni i	Djelomično prepoznaje neka obilježja proznih tekstova: likovi, događaj,

		pripovjedne tehnike i objašnjava ih.	tekstova; razlikuje pripovjedne tehnike.	sporedni), događaja i redosljed istih (razlikuje većinu glavnih događaja, ali ih teže slaže pravilnim redosljedom). Pripovjedne tehnike prepoznaje uz poticaj.	tema. Pripovjedne tehnike ne razlikuje.
	Prepoznaje obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog.	Samostalno opisuje i uspoređuje obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog.	Razlikuje i većinom samostalno uspoređuje obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog.	Prepoznaje uz poneki poticaj obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog.	Djelomično prepoznaje obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog.

ISHOD: OŠ HJ B.4.3. Učenik čita književne tekstove prema vlastitome interesu i obrazlaže svoj izbor.

razrada ishoda	Razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
	Razlikuje dječje rječnike, enciklopedije i leksikon.	Samostalno i bez uputa služi se dječjim rječnicima, enciklopedijama i leksikonima, jednako u digitalnom i tiskanom obliku.	Većinom se samostalno i uspješno služi dječjim rječnikom, leksikonom i dječjim enciklopedijama.	Prepoznaje i koristi dječji leksikon samostalno, ali za uporabu enciklopedije i leksikona traži dodatne upute i pojašnjenja.	Prepoznaje dječji leksikon i nakon jasnih uputa i jednostavnih zadataka, služi se istim.

	Redovito izlaže svoj čitateljski izbor ostalim učenicima.	Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.			
	Razgovara o izabranome i pročitanoj književnoj djelu.	Tečno, bogatim rječnikom i proširenim rečenicama, poštujući norme standardnog hrvatskoga jezika razgovara o izabranome i pročitanoj djelu.	Razgovara o izabranome i pročitanoj književnoj djelu uspješno i samostalno, ali ponekad je potrebno postaviti pokažite pitanje.	Uz dodatni poticaj razgovara o izabranome i pročitanoj književnoj djelu. Siromašnijeg rječnika i jednostavnijih rečenica u izlaganju.	Isključivo uz poticaj i metodom intervjua (postavljanje pitanja) razgovara o izabranome i pročitanoj književnoj djelu. Rječnik je siromašan, a rečenice kratke i često agramatične.
	Izabire tekstove prema interesu sa šireg popisa predloženih književnih.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			

ISHOD: OŠ HJ B.4.4. Učenik se stvaralački izražava potaknut književnim tekstom, iskustvima i doživljajima.

razrada ishoda	Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.	Na razini operativnosti koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost,	Na razini automatizacije koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost,	Na razini reprodukcije koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do djelomičnog izražaja kreativnosti,	Na razini djelomične reprodukcije koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom, koji je prilično siromašan, i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i
-----------------------	---	---	--	---	---

		originalnost i stvaralačko mišljenje.	originalnost i stvaralačko mišljenje.	originalnosti i stvaralačkog mišljenja. Usvojen vještine ne razvija dovoljno kako bi se nove nadogradile na poznate.	stvaralačko mišljenje u tragovima.
	Prikuplja vlastite uratke u radnu mapu (portfolio) prateći vlastiti napredak.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
	Prikuplja vlastite uratke u radnu mapu (portfolio) prateći vlastiti napredak.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			

C. Kultura i mediji

odgojno-obrazovni ishodi		odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 5	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 4	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 3	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 2
razrada ishoda	Prepoznaje moguće izvore podataka i informacija: stručnjaci ili drugi pojedinci, školske ili narodne/gradske knjižnice, Internet.	Ostvarivanje razrade ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
	Dolazi do podataka kombinirajući različite izvore.	Jednako se uspješno snalazi u kombiniranju podataka iz digitalnih	Uz raznovrsno ponuđene izvore znanja, samostalno	Uz poticaj, jasne upute i ograničavanje broja materijala izvora znanja,	Isključivo uz poticaj i navođenje, u malim spoznajnim koracima i

		medija i tiskanih materijala.	odabire neke izvore u kojima se osjeća najkompetentnije u dolaženju do podataka.	relativno uspješno, uz pomoć, dolazi do podataka.	uz jedan izvor znanja, dolazi do podataka.
	Prepoznaje, preuzima, pregledava i objašnjava materijale sa školske mrežne stranice.	Ostvarivanje razrade ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
	Upotrebljava podatke u različite svrhe: proširuje sadržaje učenja, priprema se za pisanje i govorenje.	Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.			

ISHOD: OŠ HJ C.4.2. Učenik razlikuje elektroničke medije primjerene dobi i interesima učenika.

razrada ishoda	Razlikuje televiziju, radio, Internet.	Kritički zaključuje o razlikama i sličnostima televizije, Interneta i radija.	Razlikuje i uspoređuje televiziju, radio, Internet te ih međusobno pojašnjava.	Uz određeni poticaj razlikuje i uspoređuje televiziju, radio, Internet.	Razlikuje po vrsti televiziju, radio, Internet.
	Gleda emisije za djecu i razgovara o njima.	Ostvarivanje razrade ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
	Objašnjava razliku između novinskih priloga na televiziji i radiju (primjerice, intervju).	Opisuje i objašnjava razliku između novinskih priloga na televiziji i radiju (primjerice, intervju i reportaža).	Objašnjava razliku između novinskih priloga na televiziji i radiju (primjerice, intervju i reportaža).	Razlikuje novinske priloge na televiziji i radiju (intervju, reportaža), konkretne usporedbe i razlike	Uz zorni primjer razlikuje prilog s televizije od radijskog priloga

				uočava uz ponuđene odgovore.	
	Pristupa društvenim mrežama uz vođenje i usmjeravanje te pretražuje mrežne portale za djecu.	Ostvarivanje razrade ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
	Gleda animirane, dokumentarne i igrane filmove i filmove dječjega filmskog stvaralaštva tematski i sadržajno primjerene recepcijskim i spoznajnim mogućnostima.	Ostvarivanje razrade ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
	Zamjećuje sličnosti i razlike između književnoga djela, kazališne predstave ili filma nastalih prema književnome djelu.	Zamjećuje, opisuje i uspoređuje sličnosti i razlike između književnoga djela, kazališne predstave ili filma nastalih prema književnome djelu.	Zamjećuje sličnosti i razlike između književnoga djela, kazališne predstave ili filma nastalih prema književnome djelu.	Povremeno i uz primjer prepoznaje sličnosti i razlike između književnog djela ili filma nastalog prema književnome djelu.	Tek uz navedene razlike i sličnosti prepoznaje prema ponuđenome jasne i izrazito zamjetne razlike i sličnosti između književnoga djela i filma nastaloga prema književnome djelu.
ISHOD: OŠ HJ C.4.3. Učenik razlikuje i opisuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.					
razrada ishoda	Posjećuje i sudjeluje u kulturnim događajima (likovnim,	Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje bročanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.			

glazbenim, znanstveno-popularnim).				
Razgovara sa sudionicima tijekom i nakon kulturnoga događaja.	Ostvarivanje razrade ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.			
Izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.	Izdvaja, navodi i opisuje bogatim rječnikom i živopisno što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.	Izdvaja i jasno navodi što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.	Izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.	Kratko i uz poticaj ili prema primjeru izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.
Izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom.	Argumentirano i maštovito izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom.	Samostalno izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom.	Izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom ili kratkim tekstom. Potreban je poticaj u samostalnom izlaganju doživljaja u obliku pitanja i podsjećanja na radnju kulturnoga događaja.	Uz upute i dodatno pojašnjenje izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom ili slikom,
Izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju.	Tečno, samoinicijativno i originalno izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju.	Slobodno izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju.	Uz poticaj izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju.	Prema unaprijed postavljenim pitanjima izražava svoja zapažanja, misli i

					osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju.
--	--	--	--	--	---

*** vrednovanje za učenje**

Ocjena „**negativan**“ nije posebno razrađena kako bi se izbjegao niz nemotivirajućih, negativnih formulacija o učenikovim postignućima ili napredovanju. Uz ocjenu negativan piše se formulacija „učenik nije ostvario zadani ishod“, te u nastavku ishod koji nije ostvaren.

Pisane provjere :

POSTOTAK	OCJENA
0 % – 50%	nedovoljan (1)
51% - 63%	dovoljan (2)
64% - 78%	dobar (3)
79% - 90%	vrlo dobar (4)
91% - 100%	odličan (5)

NASTAVNI PREDMET: MATEMATIKA

Domene u nastavnome predmetu Matematika jesu:

- brojevi
- algebra i funkcije
- oblik i prostor
- mjerenje
- podatci, statistika i vjerojatnost

Elementi vrednovanja u nastavnome predmetu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina:

- opisuje matematičke pojmove
- odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi
- provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata
- upotrebljava i povezuje matematičke koncepte.

2. Matematička komunikacija:

▪ koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanome izražavanju

- koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka
- prelazi između različitih matematičkih prikaza
- svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama
- postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze opseg izvorno postavljeno pitanja
- organizira informacije u logičku strukturu
- primjereno se koristi tehnologijom.

3. Rješavanje problema:

- prepoznaje relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja
- uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema
- modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu

- *ispravno rješava probleme u različitim kontekstima*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema*
- *generalizira rješenje.*

Sadržaji vrednovanja u nastavi Matematike su:

- *usmena ispitivanja*
- *opažanja izvedbe u nekoj aktivnosti*
- *analiza mape radova*
- *procjena učeničke rasprave*
- *analiza učeničkih izvješća*

A. Brojevi					
odgojno-obrazovni ishodi		odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 5	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 4	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 3	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 2
ISHOD: MAT OŠ A.4.1. Služi se prirodnim brojevima do milijun.					
razrada ishoda	Broji, čita, piše i uspoređuje brojeve do milijun.	Uredno i točno čita, piše i uspoređuje brojeve do milijun brojkama i brojevnim riječima.	Broji, čita, piše i uspoređuje brojeve do milijun uz manje greške.	Uz pomoć broji, čita, piše i uspoređuje brojeve do milijun brojkama i brojevnim riječima.	Uz metodički predložak djelomično čita, zapisuje i uspoređuje brojeve do milijun brojkama i zadanim brojevnim riječima.
	Navodi dekadске jedinice i opisuje njihove odnose.	Uočava i objašnjava način i pravilo nizanja	Razvrstava brojeve dekadskog sustava po zadanim kriterijima.	Navodi dekadске jedinice, uz povremene	Navodi dekadске jedinice uz povremene greške.

		brojeva u dekadskom sustavu brojeva.		greške opisuje njihove odnose.	
	Prepoznaje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.	Uredno i samostalno crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje zadane brojeve.	Crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje zadane brojeve.	Određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.	Određuje mjesne vrijednosti znamenaka samo uz pomoć tablice mjesnih vrijednosti.
	Koristi se višeznamenkastim brojevima.	Samostalno, brzo i točno prikazuje i upotrebljava višeznamenkaste brojeve.	Prikazuje i upotrebljava višeznamenkaste brojeve.	Uz manje pogreške prikazuje i upotrebljava višeznamenkaste brojeve.	Uz navođenje prikazuje višeznamenkaste brojeve.

ISHOD: MAT OŠ A.4.2. Pisano zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do milijun.

razrada ishoda	Zbraja i oduzima brojeve do milijun.	Brzo, sigurno i točno zbraja i oduzima u skupu brojeva do milijun.	Uz manje nesigurnosti zbraja i oduzima u skupu brojeva do milijun.	Djelomično točno zbraja i oduzima u skupu brojeva do milijun.	Uz podsjećanje na algoritam rada zbraja i oduzima u skupu brojeva do milijun.
	Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga zbrajanja i oduzimanja.	Brzo i točno pisano zbraja i oduzima brojeve do milijun primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	Pisano zbraja i oduzima brojeve do milijun primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	Uz povremene pogreške i sugestije pisano zbraja i oduzima brojeve do milijun primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	Uz pomoć učitelja primjenjuje odgovarajući matematički zapis te, uz navođenje, pisano zbraja i oduzima brojeve do milijun.

	Primjenjuje svojstvo komutativnosti i vezu zbrajanja i oduzimanja.	Uočava pravilo komutativnosti i primjenjuje ga samostalno i točno, koristi se vezom zbrajanja i oduzimanja olakšavajući si rješavanje zadataka.	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika na različite načine uz manje greške i pomoć, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja te se njome služi uz poticaj.	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika na različite načine isključivo prema riješenim modelima zadataka, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja no ne uočava njezinu konkretnu primjenu.	Rabi zamjenu mjesta pribrojnika i vezu zbrajanja i oduzimanja završavajući započete jednostavne primjere i uz pomoć učitelja.
	Imenuje članove računskih operacija.	Rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova u zbrajanju i oduzimanju te iste koristi u komunikaciji na satu.	Uglavnom točno rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova zbrajanja i oduzimanja.	Imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.	Djelomično točno imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.
	Rješava tekstualne zadatke.	Samostalno i točno rješava složenije tekstualne zadatke.	Rješava tekstualne zadatke uz manje nesigurnosti.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s nestalnom razinom točnosti.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke isključivo uz stalnu asistenciju i pomoć pri postavljanju zadatka.

ISHOD: MAT OŠ A.4.3. Pisano množi i dijeli dvoznamenkastim brojevima u skupu prirodnih brojeva do milijun.

razrada ishoda	Množi i dijeli brojeve s 10 i 100.	Točno, sigurno i brzo množi i dijeli brojeve 10 i 100.	Množi i dijeli brojeve 10 i 100.	Množi i dijeli brojeve 10 i 100 uz manje nesigurnosti.	Množi i dijeli brojeve 10 i 100 uz djelomičnu točnost.
-----------------------	------------------------------------	--	----------------------------------	--	--

Procjenjuje djelomični količnik.	Precizno i brzo procjenjuje djelomični količnik čime postiže brzinu u dijeljenju.	Procjenjuje djelomični količnik.	Neprecizno i sporo procjenjuje djelomični količnik što znatno usporava dijeljenje.	Teško procjenjuje djelomični količnik što stvara dodatne poteškoće u dijeljenju.
Procjenjuje rezultat u zadatku prije postupka pisanoga računanja.	Precizno procjenjuje rezultat u zadanim zadacima te se dobivenom procjenom koristi pri olakšavanju rješavanja zadataka.	Uglavnom precizno procjenjuje rezultat zadanih zadataka.	Procjenjuje rezultat zadanih zadataka samo na najočitijim primjerima.	Procjenjuje rezultat zadanih zadataka samo na najočitijim primjerima i uz navođenje.
Primjenjuje postupak pisanoga množenja i dijeljenja dvoznamenkastim brojem u različitim tipovima zadataka.	Samostalno i točno se odlučuje za određenu računsku radnju u zadanim zadacima.	Primjenjuje postupak pisanoga množenja i dijeljenja dvoznamenkastim brojem u različitim tipovima zadataka.	Primjenjuje određenu računsku radnju u određenom zadatku slijedeći naputak za rad.	Uz vođenje i prema zadanim smjernicama primjenjuje određenu računsku radnju za određeni zadatak.
Primjenjuje svojstva računskih operacija radi provjere rezultata.	Zbog motiviranosti i brige o rezultatu rada samoinicijativno provjerava rješenja prilikom računanja.	Uglavnom provjerava rješenja prilikom izrade zadataka.	Provjerava rješenja prilikom računanja kada je to zadano u zadatku.	Uz stalno podsjećanje povezuje množenje kao dijeljenju suprotnu računsku radnju te tek tada navedeno svojstvo koristi praktično u računanju.

ISHOD: MAT OŠ A.4.4. Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.

razrada ishoda	Odabire računsku operaciju u pojedinome zadatku.	Točno procjenjuje računске radnje koje će dovesti do rješenja i zahtjevnijih zadataka.	Odabire računsku operaciju u pojedinome zadatku.	U jednostavnijim zadacima točno odabire računsku radnju pojedinome zadatku.	Bez vođenja teško procjenjuje koja računska radnja će dovesti do rješenja u pojedinom zadatku.
	Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost, asocijativnost i distributivnost).	Uočava i samoinicijativno primjenjuje svojstva računskih operacija prilikom računanja.	Uglavnom uspješno primjenjuje svojstva računskih operacija.	Primjenjuje svojstva računskih operacija u sugestivnim zadacima ne koristeći ih samostalno prilikom rješavanja ostalih zadataka.	Isključivo uz vođenje primjenjuje svojstva računskih operacija.
	Provjerava rješenje primjenjujući veze među računskim operacijama.	Uočava i samoinicijativno rabi veze među računskim operacijama za provjeru rezultata.	Uz manje poticaje rabi veze među računskim operacijama za provjeru rezultata.	Kada je zadano zadatkom rabi veze među računskim operacijama za provjeru rezultata.	Rabi veze među računskim operacijama za provjeru rezultata tek na inzistiranje učitelja.
	Izvodi više računskih operacija.	Primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemskih situacija.	Uglavnom samostalno primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemskih situacija.	Primjenjuje četiri računске operacije u rješavanju jednostavnih problemskih situacija iz neposredne okoline.	Djelomično točno primjenjuje četiri računске operacije u rješavanju najjednostavnijih problemskih situacija iz neposredne okoline.

	Rješava problemske zadatke sa uporabom i bez uporabe zagrada.	Objašnjava pravila računanja sa i bez zagrada, primjenjuje ih, te lako i brzo računa zadane zadatke.	Rješava zadatke sa i bez zagrada.	Prema ponavljanim smjericama rješava zadatke sa i bez zagrada.	Metodom pokušaja i pogrešaka određuje vrijednosti izraza sa i bez zagrada.
	Procjenjuje rezultat.	Precizno i brzo procjenjuje rezultat.	Procjenjuje rezultat.	Neprecizno i sporo procjenjuje rezultat što znatno usporava dijeljenje.	Teško procjenjuje rezultat što stvara dodatne poteškoće u dijeljenju.
	Upotrebljava nazive članova računskih operacija.	Rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova u zbrajanju i oduzimanju te iste koristi u komunikaciji na satu.	Uglavnom točno rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova zbrajanja i oduzimanja.	Imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.	Djelomično točno imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.

B. Algebra i funkcije

ISHOD: MAT OŠ B.4.1. Određuje vrijednost nepoznate veličine u jednakostima ili nejednakostima.

razrada ishoda	Razlikuje jednakosti i nejednakosti.	Uočava jednakosti i nejednakosti u zadanim zadacima te predlaže načine rješavanja.	Razlikuje jednakosti i nejednakosti.	Jednakosti i nejednakosti razlikuje u jednostavnijim oblicima prikaza (zadataka).	Bez vođenja teško razlikuje jednakosti i nejednakosti čak i u najjednostavnijim oblicima prikaza (zadataka).
-----------------------	--------------------------------------	--	--------------------------------------	---	--

	Koristi se slovom kao oznakom za nepoznati broj u jednakostima i nejednakostima.	Uviđa pojam nepoznanice te ju koristi i u ostalim oblicima, a ne samo kao slovo.	Koristi se slovom kao oznakom za nepoznati broj.	Uz poticaj učitelja se koristi slovom kao oznakom za nepoznati broj.	Teško uviđa matematički smisao zamjene slova brojevima.
	Računa vrijednost nepoznate veličine primjenjujući veze između računskih operacija.	Koristeći se vezama među računskim operacijama samostalno određuje vrijednost nepoznatoga broja.	Uglavnom točno i samostalno računa zadatke s nepoznatim članom koristeći se vezama među računskim operacijama.	Uz povremenu pomoć i djelomično točno rješava zadatke sa nepoznanicama.	Rješava zadatke sa nepoznanicama uz stalnu podršku i konkretno.

C. Oblik i prostor

ISHOD: MAT OŠ C.4.1. Određuje i crta kut.

razrada ishoda	Opisuje pojam kuta.	Sa razumijevanjem i koristeći se matematičkom terminologijom objašnjava pojam kuta.	Objašnjava značenje pojma kuta, usvojeno znanje uglavnom samostalno koristi za rješavanje zadataka.	Citira pojam kuta bez dodatnog objašnjenja.	Nepotpuno citira pojam kuta ne koristeći se matematičkom terminologijom.
	Prepoznaje, uspoređuje i crta pravi, šiljasti i tupi kut.	Prepoznaje, uspoređuje i crta pravi, šiljasti i tupi kut vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža te o ispravnom načinu korištenja geometrijskog pribora.	Prepoznaje, uspoređuje i crta pravi, šiljasti i tupi kut pri čemu je geometrijski crtež uglavnom uredan.	Prepoznaje, uspoređuje i crta pravi, šiljasti i tupi kut.	Prepoznaje pravi, šiljasti i tupi kut, crta ih ne vodeći računa o urednosti niti o pravilnom korištenju geometrijskog pribora.

	Imenuje vrh i krakove kuta.	Točno imenuje vrh i krakove kuta koristeći se matematičkom terminologijom.	Točno imenuje vrh i krakove kuta.	Uglavnom točno imenuje vrh i krakove kuta.	Uz pomoć imenuje vrh i krakove kuta.
	Prepoznaje i ističe točke koje (ne) pripadaju kutu.	Argumentirano objašnjava odnos različitih točaka na geometrijskom crtežu koristeći se matematičkom terminologijom.	Prepoznaje i ističe točke koje (ne) pripadaju kutu.	Uglavnom samostalno prepoznaje i ističe točke koje (ne) pripadaju kutu.	Uz dodatne naputke prepoznaje i ističe točke koje (ne) pripadaju kutu.
	Koristi se oznakom kuta (kut $a\vee b$) pazeći na orijentaciju (suprotno od kretanja kazaljki na satu).	Samoinicijativno se koristi se dogovorenim oznakama za obilježavanje kuta pazeći na smjer obilježavanja kuta.	Koristi se dogovorenim oznakama za obilježavanje kuta pazeći na smjer obilježavanja kuta.	Koristi se dogovorenim oznakama za obilježavanje kuta ne pazeći na smjer obilježavanja kuta.	Kutove uglavnom označava dogovorenim oznakama, ne vodeći računa na smjer obilježavanja kuta.

ISHOD: MAT OŠ C.4.2. Razlikuje i opisuje trokute prema duljinama stranica te pravokutni trokut.

razrada ishoda	Razlikuje i opisuje trokute prema duljinama stranica i dijeli ih na jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute.	Samostalno opisuje trokute prema duljinama stranica i dijeli ih na jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute koristeći se	Razlikuje i opisuje trokute prema duljinama stranica i dijeli ih na jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute.	Uglavnom samostalno razlikuje i jednostavnim rječnikom opisuje trokute prema duljinama stranica i dijeli ih na jednakostranične,	Razlikuje i nepotpunim rečenicama opisuje trokute prema duljinama, izostaje matematička terminologija.
-----------------------	---	--	---	--	--

		matematičkom terminologijom.		raznostranične i jednakokračne.	
	Razlikuje i opisuje pravokutni trokut u odnosu na druge trokute.	Matematičkim rječnikom određuje pravokutni trokut, objašnjava razliku između njega i ostalih vrsta trokuta.	Svojim riječima opisuje pravokutni trokut u odnosu na druge trokute.	Razlikuje i jednostavnim rječnikom opisuje pravokutni trokut.	Razlikuje i, uz navođenje, jednostavnim rječnikom opisuje pravokutni trokut.

ISHOD: MAT OŠ C.4.3. Opisuje i konstruira krug i njegove elemente.

razrada ishoda	Opisuje i konstruira krug i njegove elemente (kružnica, polumjer i središte).	Matematičkim rječnikom objašnjava krug, precizno i uredno konstruira krug i njegove elemente (kružnica, polumjer i središte).	Objašnjava krug, u većini slučajeva precizno i uredno konstruira krug i njegove elemente (kružnica, polumjer i središte).	Nepotpunim rečenicama opisuje krug, geometrijski crtež kruga je neuredan uz djelomično označene elemente kruga.	Uz navođenje i pomoć opisuje krug, geometrijski crtež kruga je nepotpun i neuredan.
	Opisuje odnos kruga i kružnice.	U svakodnevnom govoru pravilno se koristi pojmovima kruga i kružnice, precizno određujući njihov odnos.	Uglavnom pravilno se koristi pojmovima kruga i kružnice, razumijevajući njihov odnos.	Nepreciznim rečenicama opisuje međusobni odnos kruga i kružnice.	Samo pomoću slikovnog prikaza u mogućnosti je odrediti razlike između kruga i kružnice.
	Prepoznaje polumjer i središte kruga i kružnice.	Matematičkim rječnikom objašnjava polumjer i središte kružnice,	Imenuje polumjer i središte kruga i kružnice, objašnjava ih svojim riječima.	Uglavnom samostalno prepoznaje polumjer i središte kruga i kružnice.	Tek pomoću slikovnog prikaza (skice, geometrijskog crteža) u

		navedenim pojmovima koristi se spontano.			mogućnosti je odrediti polumjer kružnice.
--	--	--	--	--	---

ISHOD: MAT OŠ C.4.4. Crta i konstruira geometrijske likove.

razrada ishoda	Geometrijskim priborom crta osnovne geometrijske likove (raznostranični i pravokutni trokut, pravokutnik i kvadrat).	Uredno i točno crta osnovne geometrijske likove pravilno se služeći geometrijskim priborom.	Uglavnom uredno i točno crta osnovne geometrijske likove.	Crta osnovne geometrijske likove ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi geometrijskog pribora.	Uz naputke „korak po kora“ crta osnovne geometrijske likove, ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi geometrijskog pribora.
	Konstruira jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute.	Uredno i točno crta različite vrste trokuta, pravilno se služeći geometrijskim priborom.	Uglavnom uredno i točno crta različite vrste trokuta, pravilno se služeći geometrijskim priborom.	Crta različite vrste trokuta ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi geometrijskog pribora.	Uz naputke „korak po kora“ konstruira različite vrste trokuta, ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi geometrijskog pribora.

ISHOD: MAT OŠ C.4.5. Povezuje sve poznate geometrijske oblike.

razrada ishoda	Označava vrhove, stranice i kutove trokuta te trokut zapisuje simbolima ($\triangle ABC$).	Točno i brzo obilježava dijelove trokuta dogovorenim načinima i simbolima.	Obilježava dijelove trokuta dogovorenim načinima i simbolima.	Uz manje nesigurnosti obilježava dijelove trokuta dogovorenim načinima i simbolima.	Proizvoljno obilježava dijelove trokuta, rijetko se koristi dogovorenim načinima i simbolima.
-----------------------	--	--	---	---	---

	Povezuje sve geometrijske pojmove u opisivanju geometrijskih objekata (vrhovi, strane, stranice, bridovi, kutovi).	Samostalno povezuje sve geometrijske pojmove u opisivanju geometrijskih objekata te iste koristi u kao dio usvojenog rječnika.	Koristi se uglavnom točnim geometrijskim pojmovima pri opisivanju geometrijskih likova i njihovih dijelova.	Koristi se jednostavnim rečenicama i djelomično točnim geometrijskim pojmovima pri opisivanju geometrijskih likova i njihovih dijelova.	Koristi se nepotpunim rečenicama i proizvoljnim geometrijskim pojmovima pri opisivanju geometrijskih likova i njihovih dijelova.
--	--	--	---	---	--

D. Mjerenje

ISHOD: MAT OŠ D.4.1. Procjenjuje i mjeri volumen tekućine.

razrada ishoda	Primjenjuje pojam volumena (obujma, zapremnine) tekućine.	U svom rječniku, spontano primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.	Primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine u odgovarajućem kontekstu.	Uz poticaj, u uglavnom odgovarajućem kontekstu, primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.	Neprecizno i proizvoljno primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.
	Upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Povezujući sa ranijim iskustvima predlaže različite namjene posuda za čuvanje tekućine.	Samostalno uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Metodom pokušaja i pogrešaka uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.
	Opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Argumentirano opisuje vezu između oblika i volumena tekućine	Opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Na jednostavnijim primjerima opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Na najjednostavnijim primjerima i uz stalno vođenje opisuje vezu

		koristeći se ranijim iskustvima i procjenom.			između oblika i volumena tekućine.
	Procjenjuje i mjeri volumen tekućine prelijevanjem.	Objašnjava standardne mjerne jedinice za tekućinu, točno procjenjuje i mjeri volumen.	Uglavnom točno procjenjuje i mjeri volumen.	Uz povremenu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri volumen.	Uz stalnu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri volumen.
	Imenuje jedinice za mjerenje volumena tekućine (litra, decilitar).	U zadacima primjenjuje odnose mjernih jedinica za tekućine.	Navodi standardne mjerne jedinice za tekućinu uglavnom uspješno ih stavljajući u suodnos.	Imenuje jedinice za mjerenje volumena tekućine (litra, decilitar).	Imenuje jedinice za mjerenje volumena tekućine (litra, decilitar) nestalnom točnošću.
	Računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine.	Brzo i točno računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine.	Uglavnom točno računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine.	Uz manju pomoć i nesigurnosti računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine.	Uz poticaj i djelomično točno računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine.
	Preračunava mjerne jedinice.	Lako, brzo i točno rješava zadatke u kojima je iskazana potreba za preračunavanjem mjernih jedinica.	Uglavnom točno rješava zadatke u kojima je iskazana potreba za preračunavanjem mjernih jedinica.	Preračunava mjerne jedinice na jednostavnijim primjerima.	Mjerne jedinice preračunava pomoću predodređenih pomoćnih zapisa brožanih odnosa među mjernim jedinicama.

ISHOD: MAT OŠ D.4.2. Uspoređuje površine likova te ih mjeri jediničnim kvadratima.

razrada ishoda	U ravnini uspoređuje likove različitih površina prema veličini dijela ravnine koju zauzimaju te tako upoznaje pojam površine.	Uviđa praktičnu potrebu mjerenja površine, točno uspoređuje likove različitih površina, shvaća pojam površine.	Uglavnom točno uspoređuje likove različitih površina, shvaća pojam površine.	Uz nesigurnosti uspoređuje likove različitih površina, prepoznaje pojam površine.	Uz poticaj uspoređuje likove različitih površina, prepoznaje pojam površine pomoću dodatnih smjernica i vođenja.
	Mjeri površinu likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata.	Samostalno i točno mjeri površine jednostavnijih likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata.	Uglavnom samostalno i točno mjeri površine jednostavnijih likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata.	Uz dodatne smjernice mjeri površine jednostavnijih likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata.	Uz vođenje učitelja mjeri površine jednostavnijih likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata.
	Ucrtava u kvadratnu mrežu likove zadane površine.	U kvadratnu mrežu precizno ucrtava likove zadane površine.	U kvadratnu mrežu, uglavnom precizno, ucrtava likove zadane površine.	U kvadratnu mrežu, nestalnom preciznošću, ucrtava jednostavne likove zadane površine.	U kvadratnu mrežu neprecizno ucrtava jednostavne likove zadane površine.
	Mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom.	Samostalno i točno mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom.	Uglavnom samostalno i točno mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom.	Uz dodatne naputke mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom.	Uz vođenje učitelja mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom.
	Poznaje standardne mjere za površinu (centimetar kvadratni,	Točno preračunava standardne mjere za površinu (kvadratni	Uglavnom točno preračunava standardne mjere za	Poznaje standardne mjere za površinu	Djelomično poznaje standardne mjere za površinu (kvadratni

	decimetar kvadratni, metar kvadratni).	centimetar, decimetar i metar).	površinu (kvadratni centimetar, decimetar i metar).	(kvadratni centimetar, decimetar i metar).	centimetar, decimetar i metar).
	Mjeri pravokutne površine u neposrednoj okolini.	Uviđa praktičnu potrebu mjerenja površine, smišlja najbolje načine mjerenja površine u svojoj okolini.	Uviđa praktičnu potrebu mjerenja površine, mjeri površine u svojoj okolini.	Uglavnom samostalno mjeri pravokutne površine u neposrednoj okolini.	Samo uz vođenje učitelja ili kao dio skupine mjeri pravokutne površine u neposrednoj okolini.

E. Podatci, statistika i vjerojatnost

ISHOD: MAT OŠ E.4.1. Provodi jednostavna istraživanja i analizira dobivene podatke.

razrada ishoda	Osmišljava i provodi jednostavna istraživanja u svojoj neposrednoj okolini.	Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.			
	Prikuplja podatke, razvrstava ih i prikazuje neformalno i formalno.	Zadane podatke razvrstava prema zadanome kriteriju predlažući različite grafove za unos različitih podataka.	Uz manje nesigurnosti zadane podatke razvrstava prema zadanome kriteriju.	Prema zadanim smjernicama zadane podatke razvrstava prema zadanome kriteriju.	Metodom pokušaja i pogrešaka zadane podatke razvrstava prema zadanome kriteriju.
	Čita podatke iz tablica i jednostavnih dijagrama.	Čita podatke iz različitih tablica i dijagrama.	Uglavnom točno čita podatke iz različitih tablica i dijagrama.	Čita podatke iz tablica i jednostavnih dijagrama.	Uz pomoć učitelja čita podatke iz različitih tablica i dijagrama.

ISHOD: MAT OŠ E.4.2. Opisuje vjerojatnost događaja.

razrada ishoda	U razgovoru iskazuje mogućnosti.	Navedena sastavnica ishoda ne vrednuje se numerički, već se za nju vode pisane bilješke.			
	Uspoređuje ishode riječima vjerojatniji, manje vjerojatan, najvjerojatniji.	Uočava i razvrstava događaje koji su sigurni, mogući i nemogući potkrjepljujući svoje procjene dodatnim tvrdnjama.	Navodi događaje koji su sigurni, mogući i nemogući.	Uz dodatne primjere navodi događaje koji su sigurni, mogući i nemogući.	Teško razabire događaje koji su sigurni, mogući i nemogući.

Ocjena „**negativan**“ nije posebno razrađena kako bi se izbjegao niz nemotivirajućih, negativnih formulacija o učenikovim postignućima ili napredovanju. Uz ocjenu negativan piše se formulacija „učenik nije ostvario zadani ishod“, te u nastavku ishod koji nije ostvaren.

Pisane provjere :

POSTOTAK	OCJENA
0 % – 50%	nedovoljan (1)
51% - 63%	dovoljan (2)
64% - 78%	dobar (3)
79% - 90%	vrlo dobar (4)
91% - 100%	odličan (5)

NASTAVNI PREDMET: PRIRODA I DRUŠTVO

Kurikulum nastavnoga predmeta Priroda i društvo obuhvaća koncepte:

- *Organiziranost svijeta oko nas (oznaka A)*
- *Promjene i odnosi (oznaka B)*
- *Pojedinac i društvo (oznaka C)*
- *Energija (oznaka D).*

U nastavnome predmetu Priroda i društvo dva su elementa vrednovanja:

- *usvojenost znanja*
- *istraživačke vještine.*

Sadržaji vrednovanja nastavnome predmetu Priroda su:

- *razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)*
- *rješavanje zadataka pisane provjere znanja*
- *rješavanje problemskih zadataka*
- *tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja*
- *izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu*
- *obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja*
- *izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.*

A. Organiziranost svijeta oko nas

odgojno-obrazovni ishodi	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 5	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 4	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 3	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 2
--------------------------	--	--	--	--

ISHOD: PID OŠ A.4.1. Učenik zaključuje o organiziranosti ljudskoga tijela i životnih zajednica.

razrada ishoda	Istražuje organiziranost biljaka i životinja na primjeru životne zajednice.	Istražuje i objašnjava povezanost staništa i biljnoga i životinjskoga svijeta te organiziranost životnih zajednica s obzirom na životne uvjete koji u njima vladaju.	Uz manji poticaj zaključuje o povezanosti staništa i biljnoga i životinjskoga svijeta. Uočava i istražuje organiziranost životnih zajednica s obzirom na životne uvjete koji u njima vladaju, uz kraće navođenje samostalno objašnjava.	Prema konkretnim pojašnjenim primjerima uz dodatno navođenje kroz pitanja zaključuje o povezanosti staništa i biljnoga i životinjskoga svijeta. Uočava i uz podršku istražuje organiziranost životnih zajednica s obzirom na životne uvjete koji u njima vladaju, uz kraće navođenje samostalno objašnjava.	Uz stalan poticaj, pomoć i jasno određene male spoznajne korake djelomično zaključuje o glavnim značajkama o staništima i povezanosti biljnoga i životinjskoga svijeta.
	Razlikuje životne uvjete u životnoj zajednici i povezuje ih s njezinom organiziranošću.	Životnu zajednicu s lakoćom istražuje tijekom izvanučioničke nastave (ili video prikazima) gdje promatra stanište te	Tijekom izvanučioničke nastave ili učenja otkrivanjem putem medija (video, dokumentarna emisija) većinom samostalno	Sudjeluje u izvanučioničkoj nastavi ili učenju otkrivanjem, promatranjem i uočavanjem glavnih životnih uvjeta u nekim	Zbog izrazito slabe nadogradnje znanja, nabraja životne uvjete uz pomoć, navodi ih prema predlošku za određenu životnu

		<p>proučava biljni i životinjski svijet koji obitava na njemu (šuma, travnjak, rijeka, jezero, more, bara, močvara i sl.).</p> <p>Samostalno izvodi zaključke o životnim uvjetima u određenoj životnoj zajednici te uočava i povezuje ih s organiziranošću istih.</p>	<p>uočava osobitosti i zaključuje o životnim uvjetima u nekoj životnoj zajednici, staništu i organiziranosti u nekoj životnoj zajednici.</p>	<p>životnim zajednicama koje su od prije dobro poznate (nadogradnja na sadržaje 3. r.), prema zadacima i navedenim osobitostima promatra staništa i osobitosti neke životne zajednice te povremeno zaključuje o organizaciji zajednica.</p>	<p>zajednicu, prepoznaje organiziranost te zajednice ukoliko se na to jasno ukaže primjerom.</p>
	<p>Istražuje ljudsko tijelo kao cjelinu i dovodi u vezu zajedničku ulogu pojedinih dijelova tijela (organi i organski sustavi).</p>	<p>Sa zanimanjem i razumijevanjem pristupa ljudskom tijelu kao cjelini te zaključuje o organima i organskim sustavima. Na prikazu ljudskoga tijela (crtež, model) objašnjava međusobnu povezanost svih sustava organa.</p>	<p>Zaključuje o organima i organskim sustavim kao cjelini, ali ih i pojedinačno navodi i dovodi u vezu. Na prikazu ljudskoga tijela (crtež, model) objašnjava međusobnu povezanost svih sustava organa uz manje greške.</p>	<p>Razlikuje organe i organske sustave pojedinačno i kao cjelinu i pokazuje ih na modelu. Djelomično zaključuje o organizmu u cijelosti i povezanosti organa i organskih sustava.</p>	<p>Navodi glavne organe i sustave organa, ali teže povezuje i shvaća povezanost i djelovanje istih.</p>

ISHOD: PID OŠ A.4.2. Učenik obrazlaže i prikazuje vremenski slijed događaja te organizira svoje vrijeme.

razrada ishoda	Objašnjava važnost organizacije vremena na vlastitim primjerima.	Samostalno organizira svoje vrijeme jer su radne navike sustavno razvijane. Bira i koristi tehnike organizacije vremena poput: vremenske crte, rasporeda obveza, kalendara, podsjetnika i sl.	Odabire predložene tehnike organizacije svoga vremena: vremensku crtu, raspored obveza, kalendar, podsjetnik i sl. U raspodjeli vremena potrebna je kratka uputa, ali većinom samostalno objašnjava važnost organizacije vremena prema vlastitim primjerima.	Prema primjerima iz udžbenika ili primjerima ostalih suučenika uviđa važnost i način organiziranja vremena te uz pomoć i jasan plan objašnjava svoje glavne aktivnosti tijekom dana, to jest organizaciju svoga vremena.	Teže shvaća raspodjelu vremena i važnost organiziranja istoga jer su radne navike nedovoljno i nesustavno razvijane, što utječe na kvalitetno i organizirano vlastito vrijeme. Samostalno jako slabo objašnjava važnost organizacije vremena na vlastitim primjerima, daje kraće navode tek nakon pitanja i pomoći.
	Oblikuje i organizira svoje vrijeme, planira svoje slobodno vrijeme (predviđa potrebno vrijeme za pisanje domaće zadaće i vrijeme za igru).	Uspješno i samostalno oblikuje i organizira svoje vrijeme, planira svoje slobodno vrijeme. Prati i zapisuje aktivnosti tijekom dana/tjedna, uspoređuje trajanje pojedinih aktivnosti (domaća zadaća i učenje, korištenje računalom,	Uspješno i uz poneku uputu oblikuje i organizira svoje vrijeme, planira svoje slobodno vrijeme. Uglavnom samostalno procjenjuje potrebno vrijeme za pisanje domaće zadaće/učenje, rad na računalu, slobodne aktivnosti).	Djelomično oblikuje i organizira svoje vrijeme, planira svoje slobodno vrijeme uz unaprijed pripremljen i predložen raspored s trajanjem određenih aktivnosti. Takvim predloškom se stvara preduvjet za	Potrebna stalna pomoć u planiranju, oblikovanju i organizaciji vremena, teže samostalno procjenjuje koliko je vremena potrebno za pisanje domaće zadaće i npr. igru te je u tome potreban stalni nadzor dok se ne uvježba

		igra, čitanje i sl.), predstavlja ih i prikazuje na različite načine.		samostalnu organizaciju vremena.	pravilna organizacija vremena.
--	--	---	--	----------------------------------	--------------------------------

ISHOD: PID OŠ A.4.3. Učenik objašnjava organiziranost Republike Hrvatske i njezina nacionalna obilježja.

razrada ishoda	Opisuje organiziranost Republike Hrvatske (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) i istražuje njezine nacionalne simbole.	Navodi, opisuje i objašnjava organiziranost Republike Hrvatske (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) te opisuje i istražuje nacionalne simbole.	Samostalno navodi i opisuje uz manje upute organiziranost Republike Hrvatske (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) i istražuje njezine nacionalne simbole.	Djelomično opisuje organiziranost Republike Hrvatske (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) i nabraja njezine nacionalne simbole.	Prepoznaje organiziranost Republike Hrvatske (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) i djelomično nabraja njezine nacionalne simbole.
	Čita geografsku kartu Republike Hrvatske pomoću tumača znakova, pokazuje na njemu reljefne oblike, mjesta, državne granice, navodi susjedne zemlje i sl.	Odlično se snalazi na geografskoj karti Republike Hrvatske te iščitava osobitosti reljefa, uspoređuje zavičaje pomoću reljefnih oblika, pokazuje i imenuje državne granice kao i susjedne države.	Uspješno se snalazi na geografskoj karti Republike Hrvatske uz manje, nezamjetne greške, razlikuje reljefne oblike i zavičajne regije, čita tumač znakova, navodi državne granice i susjedne zemlje.	Uz pomoć se snalazi na geografskoj karti Republike Hrvatske, s tim da je tumač znakova potrebno temeljito uvježbati, uz navođenje prepoznaje i imenuje državne granice i susjedne zemlje.	Djelomično se snalazi na geografskoj karti Republike Hrvatske; slaba je nadogradnja znanja iz 3. razreda. Tumač znakova nije dovoljno uvježban, kao ni reljefni oblici, granice i slično.

B. Promjene i odnosi

ISHODI: PID OŠ B.4.1. Učenik vrednuje važnost odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.

razrada ishoda	Opisuje svoj rast i razvoj i uočava promjene na sebi.	Objašnjava i opisuje promjene koje nastaju na tijelu u pubertetu, shvaća i nabraja vrste nasilja te predlaže načine kako ih spriječiti ili prijaviti. Jasnim primjerima objašnjava važnost brige o tjelesnom i metalnom zdravlju.	Uočava promjene u svome razvoju i rastu, određuje pubertet kao vrijeme promjena u tijelu djeteta, ali puno jasnije vlada pojmovima nakon predavanja školskog liječnika.	Prepoznaje i djelomično uočava osobni rast i razvoj i promjene u pubertetu. Nakon predavanja školskog liječnika jasnije poima tjelesne i emotivne promjene, kao i važnost brige o osobnoj higijeni, tjelesnom i metalnom zdravlju. Oblike zlostavljanja i nasilja opisuje tek uz poticaj.	Prepoznaje promjene na svom rastu i razvoju, pubertet kao vrijeme tih promjena. Promjene koje se događaju na tijelu, kao i promjene u emotivnom razvoju teže poima, čak nakon i stručnog predavanja/radionice u suradnji s liječnikom školske medicine.
	Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih.	Izrazito se odgovorno i kvalitetno ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih. Navodi i pojašnjava primjere redovitog održavanja higijene, mentalnog zdravlja, ekološke osviještenosti i slično.	Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih. Ekološki je osviješten. Uočava važnost brige za ljudsko zdravlje, prevencije nasilja, okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i	Većinom se ponaša odgovorno prema sebi i drugima, svome zdravlju drugih. Potrebno je dodatno razvijati ekološku osviještenost, kao i važnost brige za mentalno i tjelesno zdravlje.	Potreban je stalan poticaj na odgovorno ponašanje prema svome zdravlju i zdravlju drugih. Ekološka je svijest slabo razvijena, kao i svijest o važnosti mentalnoga i tjelesnog zdravlja. Higijenske navike nisu dovoljno razvijene.

			mentalnoga zdravlja uz kraći poticaj.		
Zna komu se i kako obratiti ako je zabrinut zbog neprimjerenih sadržaja ili ponašanja u digitalnome okruženju.	Navedena sastavnica ishoda ne vrednuje se numerički, već se za nju vode pisane bilješke.				
Objašnjava primjereno postupanje prema javnoj i privatnoj imovini.	Svjesno pristupa javnim dobrima, opisuje i objašnjava važnost brige o javnoj i privatnoj imovini. Svoju osobnu imovinu čuva, tuđu ne rabi bez pitanja niti ju na bilo koji način ugrožava, upućuje suučenike u pravilno korištenje svoje i tuđe imovine, te na pravila lijepoga ponašanja i odnos prema tuđim stvarima.	Pravilno se koristi javnom i privatnom imovinom, poštuje tuđu privatnost i ne rabi tuđe stvari bez pitanja.	Potrebno je češće podsjećanje na odgovorno ponašanje prema javnoj i privatnoj imovini.	Pojam vlasništva i imovine slabo poznaje i poima te se uz stalan nadzor, opetovanje pravila ponašanja i važnost poštivanja osobne i privatne imovine, djelomično javlja osjećaj brige za vlasništvo, kako svoje, tako i tuđe.	
Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u okolišu.	Ekološka je osviještenost na visokoj razini, brižno i odgovorno se odnosi	Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u okolišu.	Povremeno, ali češće ukoliko ima poticaj se odgovorno ponaša	Rijetko se odgovorno ponaša prema biljkama i životinjama u okolišu, uz stalno ponavljanje i	

		prema biljnom i životinjskom svijetu oko sebe.		prema biljkama i životinjama u okolišu.	objašnjavanje važnosti okoliša i živih bića oko nas, te uz nadzor, djelomično poima važnost istoga.
	Opisuje važnost odgovornoga odnosa prema prirodi radi zaštite živoga svijeta.	Samostalno opisuje i objašnjava važnost odgovornoga odnosa prema prirodi radi zaštite živoga svijeta.	Razlikuje i većinom samostalno opisuje važnost odgovornoga odnosa prema prirodi radi zaštite živoga svijeta.	Razlikuje važnost odgovornoga odnosa prema prirodi radi zaštite živoga svijeta.	Prepoznaje važnost odgovornoga odnosa prema prirodi radi zaštite živoga svijeta uz dodatne upute.
	Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje te njegovu ulogu u očuvanju ugroženih i zaštićenih vrsta.	Uočava, procjenjuje i zaključuje o ljudskom utjecaju na živi svijet: pokazuje i primjenjuje odgovoran odnos prema prirodi; ponovno upotrebljava, razvrstava otpad, prepoznaje važnost vode, zraka i tla, brine se o biljkama i životinjama, ne bere proljetnice, zalijeva biljke, izrađuje hranilicu za ptice i slično.	Zaključuje uz manji poticaj o djelovanju čovjeka na životinje i biljke te svjesnim djelovanjem (recikliranjem, brigom o biljkama i životinjama) pokazuje taj utjecaj zorno.	Prema primjeru suučenika ili uz poticaj od strane učitelja, povremeno uspješno procjenjuje o utjecaju ljudi na život biljaka i životinja, većinom se samostalno zadržavajući na jednostavnijim primjerima iz osobne stvarnosti (zalijevanje biljaka, briga o cvijeću,	Tek uz konkretan, jasan i jednostavan primjer prepoznaje čovjekov utjecaj na život biljaka i životinja.

		Imenuje i određuje staništa ugroženih vrsta.		hranjenje životinja i ptica u blizini).	
--	--	--	--	---	--

ISHODI: PID OŠ B.4.2. Učenik analizira i povezuje životne uvjete i raznolikost živih bića na različitim staništima te opisuje cikluse u prirodi.

razrada ishoda	Istražuje životne uvjete (zrak, tlo, voda, svjetlost, toplina).	Uz veliko zanimanje i shvaćanje kroz razne pokuse, i u školi i u slobodno vrijeme istražuje i zaključuje o životnim uvjetima (zrak, tlo, voda, svjetlost, toplina).	Kroz unaprijed isplanirane pokuse istražuje životne uvjete (zrak, tlo, voda, svjetlost, toplina) te o njima zaključuje uz neka pitanja i poticaj.	Sljedeći jasne i kratke korake istražuje neke od životnih uvjeta kroz jednostavne pokuse.	Nabraja životne uvjete, ali ih samostalno ne istražuje.
	Opisuje na primjerima utjecaj životnih uvjeta na organizme.	Na konkretnom primjeru opisuje i zaključuje o utjecaju pojedinih životnih uvjeta na organizme.	Opisuje na primjerima utjecaj životnih uvjeta na organizme.	Na jednostavnim primjerima prepoznaje utjecaj životnih uvjeta na organizme.	Na gotovim primjerima djelomično prepoznaje utjecaj životnih uvjeta na organizme.
	Opisuje životne cikluse u prirodi (na primjeru biljke cvjetnjače) i kruženje vode u prirodi.	Kroz pokuse ili edukativne video zapise samostalno, s lakoćom i jasnoćom, zaključuje i tumači o životnim ciklusima i kruženju vode u prirodi.	Uz kraći poticaj u obliku dopune ili pitanja samostalno opisuje životne cikluse u prirodi i kruženje vode u prirodi.	Prema primjeru navodi životne cikluse i kruženje vode u prirodi.	Isključivo uz pomoć, na jasnom primjeru šturo opisuje životne cikluse i kruženje vode u prirodi vođen/vođena jasno određenim, jednoznačnim pitanjima.

<p>Opisuje životnu zajednicu (organizme koji žive na istome staništu) na primjeru iz neposrednoga okoliša i uspoređuje sa zajednicom iz drugoga područja.</p>	<p>Izvodi zaključke o hranidbene odnose unutar životne zajednice te ih objašnjava. Uspoređuje različite životne zajednice koje može istražiti i organizme koji su s njima povezane.</p>	<p>Nabraja, razlikuje i opisuje životnu zajednicu (organizme koji žive na istome staništu) na primjeru iz neposrednoga okoliša i uspoređuje sa zajednicom iz drugoga područja.</p>	<p>Samostalno ne opisuje i ne uspoređuje, ali uz poticaj i pitanja, uspije jednim dijelom opisati životnu zajednicu istoga staništa i djelomično usporediti sa zajednicom iz nekog drugog zavičaja i različitog staništa.</p>	<p>Prepoznaje životnu zajednicu s poznatog staništa uz konkretan primjer. Ne uspoređuje ju s drugim životnim zajednicama istog ii različitog staništa.</p>
<p>Povezuje različitost vremenskih uvjeta s raznolikošću biljnoga i životinjskoga svijeta.</p>	<p>Povezuje, opisuje i zaključuje o različitim vremenskim uvjetima te njihovom djelovanju na raznolikost biljnoga i životinjskoga svijeta.</p>	<p>Povezuje i opisuje različitost vremenskih uvjeta s raznolikošću biljnoga i životinjskoga svijeta.</p>	<p>Povezuje vremenske uvjete i njihovu različitost s raznolikošću biljnoga i životinjskoga svijeta.</p>	<p>Prepoznaje različite vremenske uvjete, ali ih samostalno ne povezuje s raznolikošću biljnog i životinjskog svijeta.</p>
<p>Na primjerima opisuje prilagodbe biljaka i životinja na različite uvjete života.</p>	<p>Nabraja i opisuje ili objašnjava primjere biljaka i životinja i njihove načine prilagodbe na različite uvjete: široki i mesnati listovi kod biljaka, krzno/dlaka/perje kod</p>	<p>Na navedenom primjeru iz udžbenika ili neposredne stvarnosti (plakat, video, primjer s izvanučioničke nastave) opisuje prilagodbe biljaka na različite uvjete života uz manji poticaj.</p>	<p>Isključivo na konkretnom primjeru uz potpitanja i vođenje opisuje prilagodbe biljaka i životinja na različite uvjete života.</p>	<p>Na jednostavnom i konkretnom primjeru (jedan za biljku i 1 za životinju) uz jasne upute, postavljanjem jednoznačnih pitanja sasvim djelomično i rudimentarno opisuje prilagodbe biljaka i</p>

		životinja i slično bez pomoći, točno i jasno.			životinja na različite uvjete života.
--	--	---	--	--	---------------------------------------

ISHODI: PID OŠ B.4.3. Učenik se snalazi u promjenama i odnosima u vremenu te pripovijeda povijesnu priču o prošlim događajima i o značajnim osobama iz zavičaja i/ili Republike Hrvatske.

razrada ishoda	Prikuplja informacije i istražuje o odnosima prirodnih i društvenih pojava.	Samostalno bira različite materijale i izvore znanja te zaključuje o promjenama i objašnjava promjene i odnose prirodnih i društvenih pojava u vremenu i njihov utjecaj na sadašnjost te ih prikazuje.	Koristeći se različitim izvorima informacija, objašnjava promjene i odnose prirodnih i društvenih pojava u vremenu i njihov utjecaj na sadašnjost te ih prikazuje. Pri tome traži poticaj u obliku dodatnih uputa ili pojašnjenja rada s nekim izvorima znanja.	Istražuje uz jasno razrađene upute i plan te uz vodstvo učitelja o odnosima prirodnih i društvenih pojava.	Djelomično opisuju prema konkretnom primjeru odnose prirodnih i društvenih pojava. Samostalno slabo istražuje i uz navođenje i gotov plan.
	Istražuje o značajnim osobama i događajima u domovini, povezuje ih s kulturno-povijesnim spomenicima, smješta u vremenske okvire te pokazuje na vremenskoj crti ili lenti vremena (vrijeme	S lakoćom istražuje o značajnim osobama i događajima u domovini, povezuje ih s kulturno-povijesnim spomenicima, smješta u vremenske okvire te	Uglavnom samostalno istražuje o značajnim osobama i događajima u domovini, povezuje ih s kulturno-povijesnim spomenicima, smješta u vremenske okvire te pokazuje na	Povremeno samostalno, ali većinom uz poticaj i jednostavnije zadatke istražuje o značajnim osobama i događajima u domovini, djelomično ih povezuje s kulturno-	Značajne osobe i događaje sasvim djelomično povezuje s kulturno-povijesnim spomenicima, slabije vlada snalaženjem na vremenskoj lenti/crti te značajne događaje i

	<p>doseljenja Hrvata, najznačajniji vladari – Tomislav, Krešimir, Zvonimir, Bašćanska ploča, početak Domovinskoga rata, osamostaljenje Republike Hrvatske, ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju).</p>	<p>pokazuje na vremenskoj crti ili lenti vremena.</p>	<p>vremenskoj crti ili lenti vremena uz manje greške.</p>	<p>povijesnim spomenicima, smješta u vremenske okvire te pokazuje na vremenskoj crti ili lenti vremena uz pomoć.</p>	<p>osobe smješta metodom pokušaja i pogrešaka. Potrebno je stalno i kontinuirano raditi i razvijati logičko razmišljanje i kritičko zaključivanje. Većinom usvaja sadržaje na razini rudimentarne reprodukcije.</p>
	<p>Objašnjava utjecaj istraženih događaja, osoba i promjena na sadašnji život čovjeka.</p>	<p>Uspoređuje i objašnjava promjene nastale u sadašnjem životu pojedinca kroz povijest hrvatskoga naroda uspješno i bez greške. Daje konkretan primjer iz prošlosti (npr. Domovinski rat) i navodi promjene.</p>	<p>Uz manje greške objašnjava utjecaj istraženih događaja, osoba i promjena na sadašnji život čovjeka.</p>	<p>Prepoznaje i uz pomoć djelomično objašnjava utjecaj istraženih događaja, osoba i promjena na sadašnji život čovjeka.</p>	<p>Teže dovodi u vezu događaje iz prošlosti sa životom hrvatskoga naroda u sadašnjosti.</p>
	<p>Uspoređuje na istraženim primjerima, odnose i promjene u prošlosti, sadašnjosti u zavičaju i/ili Republici Hrvatskoj i</p>	<p>Uspješno uspoređuje, na istraženim primjerima, odnose i promjene u prošlosti, sadašnjosti u zavičaju</p>	<p>Na razini automatizacije, ali s razumijevanjem uspoređuje na istraženim primjerima,</p>	<p>Prema navedenom primjeru iz udžbenika ili primjeru ostalih suučenika uočava odnose i promjene u</p>	<p>Prilično teško prema navedenom primjeru iz udžbenika ili primjeru ostalih suučenika uočava odnose i</p>

	predviđa moguće odnose i promjene u budućnosti.	i/ili Republici Hrvatskoj. Razumije i objašnjava da je hrvatska prošlost duga i bogata povijesnim događajima, da su ju obilježile mnoge značajne osobe po kojima su imenovane ulice i trgovi, škole. Kritički promišlja i predviđa moguće odnose i promjene u budućnosti.	odnose i promjene u prošlosti, sadašnjosti u zavičaju i/ili Republici Hrvatskoj.	prošlosti, sadašnjosti u zavičaju i/ili Republici Hrvatskoj.	promjene u prošlosti, sadašnjosti u zavičaju i/ili Republici Hrvatskoj.
--	---	---	--	--	---

ISHODI: PID OŠ B.4.4. Učenik se snalazi i tumači geografsku kartu i zaključuje o međudnosu reljefnih obilježja krajeva Republike Hrvatske i načina života.

razrada ishoda	Snalazi se na geografskoj karti, istražuje i uspoređuje različita prirodna obilježja krajeva Republike Hrvatske koja uvjetuju način života toga područja (npr. izgled naselja, izgled ulica, materijali za gradnju, gospodarske	Opisuje reljefna obilježja Republike Hrvatske i uočava prometnu povezanost, opisuje reljefna obilježja Republike Hrvatske, uočava prometnu povezanost, procjenjuje udaljenost određenih mjesta u različitim	Uz kratke dopune samostalno se snalazi na geografskoj karti, istražuje i uspoređuje različita prirodna obilježja krajeva Republike Hrvatske koja uvjetuju način života toga područja.	Čita i uz pomoć snalazi se na geografskoj karti te prepoznaje međudnos reljefnih obilježja krajeva Republike Hrvatske i načina života.	Snalazi se na karti u isključivo jednostavnim zadacima: pokazuje krajeve Republike Hrvatske, ali samostalno ne zaključuje, niti istražuje ni uspoređuje različita prirodna obilježja krajeva Republike Hrvatske koja
-----------------------	---	---	---	--	--

	djelatnosti/zanimanja određenoga područja).	zavičajima. Prema reljefnim cjelinama zaključuje o izgledu naselja, gospodarstvu i načinima gradnje, kao i privikavanju na određene životne uvjete nekog zavičaja/reljefnog područja.			uvjetuju način života toga područja.
--	---	---	--	--	--------------------------------------

C. Pojedinac i društvo

ISHOD: PID OŠ C.4.1. Učenik obrazlaže ulogu, utjecaj i važnost povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta.

razrada ishoda	Objašnjava ulogu nacionalnih simbola/obilježja.	Razlikuje, opisuje i objašnjava ulogu nacionalnih simbola/obilježja.	Objašnjava ulogu nacionalnih simbola/obilježja.	Nabraja i djelomično objašnjava kratkim odgovorima/rečenicama ulogu nacionalnih simbola/obilježja.	Prepoznaje ulogu nacionalnih simbola/obilježja. Nabraja ih uz poticaj.
	Raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti s domovinom prema događajima, interesima, vrijednostima.	Pokazuje i primjerima objašnjava povezanost s domovinom prema događajima koji se obilježavaju u obitelji te opisuje na koji se način razvijaju vrijednosti i interesi prema domovini	Uglavnom uz manji poticaj navodi primjere razvijanja povezanosti prema domovini, razvoju interesa i vrijednosti.	Povremeno navodi na koji način iskazuje i razvija povezanost s domovinom.	Prepoznaje sebe kao pojedinca unutar domovine i djelomično uviđa kako se može razvijati povezanost prema domovini, njenim interesima i vrijednostima.

		(obilježavanje državnih blagdana, sjećanja na žrtve Domovinskoga rata i slično).			
Istražuje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine koristeći se različitim izvorima.	Svakodnevno se zanima za prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine. Služi se različitim dostupnim izvorima te samostalno predlaže i izlaže o ljepotama i raznolikosti domovine.	Uspješno prepoznaje i opisuje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine uz pomoć lako dostupnih izvora (udžbenik, multimedija i slično).	Prepoznaje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine.	U tragovima prepoznaje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine.	
Objašnjava povezanost baštine s identitetom domovine te ulogu baštine za razvoj i očuvanje nacionalnoga identiteta.	S lakoćom i razumijevanjem objašnjava povezanost baštine s identitetom domovine te ulogu baštine za razvoj i očuvanje nacionalnoga identiteta.	Prepoznaje i objašnjava uz manju nadopunu od strane učitelja povezanost baštine s identitetom domovine te ulogu baštine za razvoj i očuvanje nacionalnoga identiteta.	Povezuje kulturnu baštinu s identitetom domovine na razini reprodukcije. Nakon detaljnih i dodatnih pojašnjenja prepoznaje ulogu baštine za razvoj i očuvanje nacionalnoga identiteta.	Teže shvaća pojam kulturne baštine. Uz konkretne primjere i nabranje od strane učitelja ili ostalih suučenika, sasvim djelomično povezuje ulogu baštine za razvoj i očuvanje nacionalnoga identiteta.	

	Objašnjava na primjerima načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine domovine.	Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine domovine. bez pomoći i navođenja, točno, jasno i argumentirano.	Uz manje greške, navodi i objašnjava manji broj primjera i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine domovine.	Prepoznaje na primjerima načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine domovine.	Isključivo na pojašnjenom primjeru sasvim oskudno prepoznaje načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine domovine.
--	---	--	---	---	---

ISHOD: PID OŠ C.4.2. Učenik zaključuje o utjecaju prava i dužnosti na pojedinca i zajednicu te o važnosti slobode za pojedinca i društvo.

razrada ishoda	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti, uzroke i posljedice postupaka.	Objašnjava, istražuje i zaključuje o odnosima i ravnoteži između prava i dužnosti, uzroka i posljedica postupaka.	Uspješno istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti, uzroke i posljedice postupaka uz manje dopune.	Prepoznaje i uz poticaj razlikuje prava i dužnosti, ali ravnotežu između prava i dužnosti, uzroke i posljedice postupaka djelomično pojašnjava tek uz pomoć, dodatna pitanja, pojašnjenja i upute.	Buni se u razvrstavanju prava i dužnosti, tako da samostalno teško razaznaje ravnotežu između prava i dužnosti, uzroka i posljedica postupaka.
	Raspravlja o važnosti jednakosti prava i slobode svakoga pojedinca uz poštivanje tuđih sloboda.	Raspravlja i zaključuje o važnosti jednakosti prava i slobode svakoga pojedinca uz poštivanje tuđih sloboda.	Raspravlja o važnosti jednakosti prava i slobode svakoga pojedinca uz poštivanje tuđih sloboda.	Prepoznaje važnost jednakosti prava i slobode svakoga pojedinca uz poštivanje tuđih sloboda.	Uz jasno i dodatno ponovljene upute te pojašnjenja o pravima i slobodi svakog pojedinca uz poštivanje

					tuđih sloboda nejasno poima važnost jednakosti prava i slobode svakoga.
	Pokazuje solidarnost prema članovima zajednice.	Iskazuje i primjerima pokazuje empatiju i solidarnost prema članovima zajednice (volontiranje u školi, susjedstvu, prijedlozi i inicijativa u solidarnosti, dobrotvorne akcije i slično).	Pokazuje solidarnost prema članovima zajednice, uključuje se u razne akcije.	Pokazuje solidarnost prema članovima zajednice u dobrotvornim akcijama koje se organiziraju u školi.	Uz jasno određen zadatak pokazuje solidarnost prema članovima zajednice.
	Raspravlja o pravima djece.	Prepoznaje i ukazuje na ugroženost dječjih prava, kao i ne poštivanje obveza, i argumentirano raspravlja o pravima djece.	Uspješno raspravlja o pravima djece u unaprijed pripremljenoj raspravi.	Prepoznaje prava djece i djelomično raspravlja o njima unutar razreda.	Nabraja nekoliko prava djece uz pomoć.
	Raspravlja o (ne)poštivanju ljudskih prava i prava djece.	Daje primjere za (ne)poštivanje ljudskih prava i prava djece (zanemarena i napuštena djeca, djeca	Uspješno uz manji poticaj raspravlja o (ne)poštivanju ljudskih prava i prava djece.	Povremeno raspravlja o (ne)poštivanju ljudskih prava i prava djece.	Na konkretnom primjeru prepoznaje uz poticaj (ne)poštivanje ljudskih prava i prava djece.

		<p>Afrike i Azije), zaključuje o važnosti djelovanja da se ugroženost djece i njihovih prava smanji.</p>			
	<p>Uvažava različitosti i razvija osjećaj tolerancije. Predlaže načine rješavanja i sprečavanja nastanka problema. Odgovorno se ponaša prema zdravlju, okolišu i u primjeni IKT-a. Raspravlja o važnosti digitalnoga identiteta i utjecaja digitalnih tragova. Štiti svoje osobne podatke te poštuje tuđe vlasništvo i privatnost. Promišlja o prisutnosti demokratskih vrijednosti u zajednicama kojih je dio te promiče demokratske vrijednosti u svome okružju.</p>	<p>Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje bročanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.</p>			
<p>ISHOD: PID OŠ C.4.3. Učenik objašnjava povezanost prirodnoga i društvenoga okružja s gospodarstvom Republike Hrvatske.</p>					

razrada ishoda	Opisuje povezanost prirodnoga i društvenoga okruţja s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj.	Razlikuje, opisuje i objašnjava uvjetovanost i povezanost prirodnoga i društvenoga okruţja s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj (povezuje reljefne cjeline s razvojem određenih djelatnosti, zaključuje o razvoju gospodarstva i promjenama koje se događaju).	Razlikuje i uviđa odnos i povezanost prirodnoga i društvenoga okruţja s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj (objašnjava razvoj određenih djelatnosti u određenom kraju RH prema prirodnom i društvenom okruţju).	Povezuje prirodno i društveno okruţje s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj.	Prepoznaje prema jasnom primjeru povezanost prirodnoga i društvenoga okruţja s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj.
	Objašnjava ulogu i utjecaj prirodnoga i društvenoga okruţja na gospodarstvo Republike Hrvatske.	Konkretnim primjerima objašnjava ulogu i utjecaj prirodnoga i društvenoga okruţja na gospodarstvo Republike Hrvatske te zaključuje o razvoju i rastu istoga.	Jasno uz primjere, povremeno uz kratak poticaj, objašnjava ulogu i utjecaj prirodnoga i društvenoga okruţja na gospodarstvo Republike Hrvatske.	Prepoznaje, ali samostalno teţe objašnjava ulogu i utjecaj prirodnoga i društvenoga okruţja na gospodarstvo Republike Hrvatske.	Isključivo uz jasan primjer, većinom temeljen na načelu zavičajnosti, djelomično i nepovezano prepoznaje ulogu i utjecaj prirodnoga i društvenoga okruţja na gospodarstvo Republike Hrvatske.

Prepoznaje važnost različitih zanimanja i djelatnosti i njihov utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.	Uočava i objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti i njihov utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.	Prepoznaje i razlikuje važnost različitih zanimanja i djelatnosti i njihov utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.	Prepoznaje važnost različitih zanimanja i djelatnosti i njihov utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.	Djelomično i nakon primjera prepoznaje važnost različitih zanimanja i djelatnosti i njihov utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.
Objašnjava važnost poduzetnosti i inovativnosti za razvoj zajednice (i pojedinca) i uključuje se u aktivnosti koje ih promiču.	Opisuje, objašnjava i zaključuje o važnosti poduzetnosti i inovativnosti za razvoj zajednice i pojedinca, uključuje se u aktivnosti koje ih promiču (daje primjere i predlaže projekte ili se unutar već postojećeg projekata aktivno uključuje i ističe radom i poduzetnošću).	Opisuje i objašnjava važnost poduzetnosti i inovativnosti za razvoj zajednice (i pojedinca) i uključuje se u aktivnosti koje ih promiču.	Prepoznaje važnost poduzetnosti i inovativnosti i vrijednosti rada.	Nakon jasno pojašnjenog pojma poduzetnosti i inovativnosti, uz pomoć prepoznaje važnost razvoja istih.
Objašnjava i navodi primjere važnosti i vrijednosti rada za razvoj pojedinca i zajednice.	Navedena sastavnica ishoda ne vrednuje se numerički, već se za nju vode pisane bilješke.			
Predlaže načine poboljšanja kvalitete života u zajednici.	Navedena sastavnica ishoda ne vrednuje se numerički, već se za nju vode pisane bilješke.			

D. Energija

ISHOD: PID OŠ D.4.1. Učenik opisuje prijenos, pretvorbu i povezanost energije u životnim ciklusima i ciklusima tvari u prirodi.

razrada ishoda	Opisuje na primjeru načine prijenosa, pretvorbe i povezanost energije u procesima rasta i razvoja živoga bića, u hranidbenim odnosima i kruženju vode u prirodi.	Opisuje i objašnjava različite primjere načina prijenosa (toplina prelazi s jednoga tijela na drugo), pretvorbe (mijenja oblik) i povezanost energije u procesima rasta i razvoja živoga bića, u hranidbenim odnosima i kruženju vode u prirodi.	Uz povremeni poticaj opisuje na primjeru načine prijenosa (toplina prelazi s jednoga tijela na drugo), pretvorbe i povezanost energije u procesima rasta i razvoja živoga bića, u hranidbenim odnosima i kruženju vode u prirodi.	Prema primjerima iz udžbenika (naučenim, svoje primjere ne iznosi) prepoznaje i djelomično opisuje načine prijenosa, pretvorbe i povezanost energije u procesima rasta i razvoja živoga bića, u hranidbenim odnosima i kruženju vode u prirodi.	Samostalno ne opisuje na primjeru načine prijenosa, pretvorbe i povezanost energije u procesima rasta i razvoja živoga bića, u hranidbenim odnosima i kruženju vode u prirodi. Tek uz obrazložene primjere i opise prepoznaje načine prijenosa, dajući šture odgovore.
	Opisuje načine primjene energije koju hranom unosimo u svoj organizam.	Opisuje i objašnjava načine primjene energije koju hranom unosimo u svoj organizam: upotreba energije koju hranom unosimo u svoj organizam npr. za zagrijavanje tijela, učenje, tjelesne aktivnosti, ujedno	Opisuje načine primjene energije koju hranom unosimo u svoj organizam uz manje greške.	Opisuje načine primjene energije koju hranom unosimo u svoj organizam uz stalno navođenje i pomoć.	Šturo i s nerazumijevanjem opisuje načine primjene energije koju hranom unosimo u svoj organizam.

		objašnjava važnost pravilne i zdrave prehrane.			
	Opisuje da se zelene biljke koriste Sunčevom energijom pri čemu proizvode hranu i kisik.	Shvaća i objašnjava proces fotosinteze na primjeru, detaljno opisuje djelovanje Sunčeve energije na zelene biljke, pri čemu one proizvode hranu i kisik.	Uspješno opisuje da se zelene biljke koriste Sunčevom energijom pri čemu proizvode hranu i kisik, uz manju nesigurnost pri opisivanju, što traži poticaj učitelja.	Uz greške opisuje da se zelene biljke koriste Sunčevom energijom pri čemu proizvode hranu i kisik.	Metodom pokušaja i pogrešaka opisuje da se zelene biljke koriste Sunčevom energijom pri čemu proizvode hranu i kisik.
	Navodi primjere hranidbenih odnosa organizama iz neposrednoga okoliša.	Opisuje i navodi primjer i jednostavnijih i složenih hranidbenih odnosa organizama iz neposrednoga okoliša.	Primjerom iz neposrednoga okoliša uz povremeni poticaj ili pomoć učitelja opisuje primjer hranidbenog odnosa.	Prema konkretnom hranidbenom lancu opisuje odnos unutar hranidbenog lanca/odnosa iz neposrednog okoliša.	Prema konkretnom hranidbenom lancu uz usmjeravanje i navođenje opisuje odnos unutar hranidbenog lanca/odnosa iz neposrednog okoliša.
	Opisuje utjecaj različitih načina primjene energije na okoliš (primjeri zagađenja okoliša).	Ekološka je osviještenost na visokoj razini (razvrstava i reciklira) te primjerima	Iz vidljivih primjera opisuje utjecaj različitih načina primjene energije na okoliš	Jednostavnim rečenicama i uz dodatni poticaj opisuje utjecaj različitih načina	Tek uz primjer i pomoć učitelja djelomično opisuje utjecaj različitih načina primjene energije

	(tvornice, automobilska industrija i slično) opisuje i objašnjava utjecaj različitih načina primjena energije na okoliš.	(primjeri zagađenja okoliša).	primjene energije na okoliš (primjeri zagađenja okoliša).	na okoliš (primjeri zagađenja okoliša).
Prepoznaje povezanost energije s promjenama stanja tvari i procesima.	Prepoznaje, opisuje, objašnjava i zaključuje o povezanosti energije s promjenama stanja tvari i procesima.	Prepoznaje i opisuje povezanost energije s promjenama stanja tvari i procesima.	Prepoznaje povezanost energije s promjenama stanja tvari i procesima.	Sasvim djelomično prepoznaje povezanost energije s promjenama stanja tvari i procesima.
Opisuje utjecaj energije na život i rad ljudi i društva te istražuje kako se nekad živjelo s obzirom na izvore energije i povezuje to s važnim izumima tijekom povijesti.	Opisuje i objašnjava o utjecaju energije na život i rad ljudi i društva te istražuje kako se nekad živjelo s obzirom na izvore energije i povezuje to s važnim izumima tijekom povijesti.	Opisuje utjecaj energije na život i rad ljudi i društva. Uz poticaj istražuje kako se nekad živjelo s obzirom na izvore energije i povezuje to s važnim izumima tijekom povijesti.	Prepoznaje utjecaj energije na život i rad ljudi i društva. Sluša i pokazuje razumijevanje o tome kako se nekad živjelo s obzirom na izvore energije i povezuje to s važnim izumima tijekom povijesti.	Prepoznaje uz dodatni poticaj utjecaj energije na život i rad ljudi i društva.

A.B.C.D. Istraživački pristup

ISHOD: PID OŠ A.B.C.D.4.1. Učenik uz usmjeravanje objašnjava rezultate vlastitih istraživanja prirode, prirodnih i/ili društvenih pojava i/ili različitih izvora informacija.

razrada ishoda	Promatra i opisuje.	Promatra, nabraja, opisuje i zaključuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra i opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra, ali samostalno teže opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra, ali ne opisuje promatrane pojave/istraživanja.
	Postavlja pitanja.	Postavlja pitanja otvorenog tipa.	Postavlja pitanja poznate forme.	Postavlja jednostavna pitanja zatvorenog tipa.	Rijetko postavlja pitanja.
	Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Uz poticaj postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Djelomično postavlja jednostavnije pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Tek uz pomoć i relativno gotove pretpostavke o rezultatima, neke od pojašnjenih i pojednostavljenih postavlja samostalno.
	Planira istraživanje (na koji način doći do odgovora).	Samoinicijativno planira istraživanje uočavajući problem koji treba istražiti.	Planira istraživanje, ali traži povratnu informaciju pri tome.	Planira istraživanje u malim, unaprijed dogovorenim spoznajnim koracima.	Samo u radu u paru ili s učiteljem, prema unaprijed dogovorenim jednostavnim smjernicama, planira glavne korake u jednostavnijem istraživanju, u skladu sa sposobnostima.
	Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. Mjeri i očitava.	Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. Grupa se	Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. Mjeri i očitava.	Sudjeluje u radu skupine, izvršava zadani zadatak uz češće traženje pomoći,	Na istraživanju radi isključivo kao dio skupine pri čemu se

Prikazuje i analizira podatke. Zaključuje. Provjerava i uočava pogreške. Uočava novi problem. Slijedi etape istraživačkoga pristupa.	često oslanja na ovog učenika. Mjeri i očitava. Prikazuje i analizira podatke. Zaključuje. Provjerava i uočava pogreške. Uočava novi problem. Slijedi etape istraživačkoga pristupa.	Prikazuje i analizira podatke. Zaključuje. Većinom slijedi etape istraživačkoga pristupa.	te se često oslanja na ostale članove skupine te samostalno ne pridonosi značajnim radom.	oslanja na ostale članove.
--	--	---	--	----------------------------

Ocjena „**negativan**“ nije posebno razrađena kako bi se izbjegao niz nemotivirajućih, negativnih formulacija o učenikovim postignućima ili napredovanju. Uz ocjenu negativan piše se formulacija „učenik nije ostvario zadani ishod, te u nastavku ishod koji nije ostvaren.“

Pisane provjere :

POSTOTAK	OCJENA
0 % – 50%	nedovoljan (1)
51% - 63%	dovoljan (2)
64% - 78%	dobar (3)
79% - 90%	vrlo dobar (4)
91% - 100%	odličan (5)

NASTAVNI PREDMET: LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 4. razredu osnovne škole organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Nevidljivi svijet: učenik istražuje mogućnosti likovnog i vizualnog prikazivanja nevizualnih pojava (npr. ljutnja; hladnoća; brzina itd.) te to povezuje sa sadržajima ostalih predmeta.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

Svijet oko mene, svijet za mene: učenik istražuje čovjekov odnos prema prirodi i izgrađenom okolišu te mogućnostima njegovog (pre)oblikovanja izražavajući se likovno ili vizualno.

Izborne teme:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Baština i društveno okruženje: učenik istražuje posljedice različitih prirodnih i društvenih čimbenika na djela kulturne baštine i tradicijskog oblikovanja te odnos ljudi prema očuvanju baštine (istražuje načela oblikovanja i njihovu povezanost s načinom života).

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene.

*Domena **Stvaralaštvo i produktivnost** polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja:*

- *stvaralaštvo (stvaralački proces) i*
- *produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju).*

Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju.

Odgojno obrazovni ishodi domena **Doživljaj i kritički stav** te **Umjetnost u kontekstu** vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

- stvaralaštvo (stvaralački proces)
- stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- prepoznaje učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.

Načini praćenja su: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Likovna kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od ocjene odličan do ocjene dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Likovna kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju. **Odgojni učinci rada** element je u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

A. Stvaralaštvo i produktivnost**OŠ LK A.4.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.**

odgojno-obrazovni ishodi		odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 5	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 4	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti 3
razrada ishoda	Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju:	Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju samostalno i slobodno :	Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju uz povremeno posredovanje učitelja:	Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju uz pomoć učitelja :
	<ul style="list-style-type: none"> - koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - koristi iskustvo usmjerenog opažanja - koristi doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama – koristi slobodne asocijacije te razlikuje doslovne (stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje). 	<ul style="list-style-type: none"> -koristi likovni jezik (Raster točaka i crta. Čistoća boje; nijanse boja (vrsta, ton, čistoća); simbolika i asocijativnost boja. Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). Različiti odnosi mase i prostora: linijski i plošno istanjena masa. Kontrast kromatsko – akromatsko jedinstvo. Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru. Zrcaljenje likova i tijela. - koristi iskustvo usmjerenog opažanja 	<ul style="list-style-type: none"> - koristi likovni jezik (vlada većinom likovnih pojmova: Raster točaka i crta. Čistoća boje; nijanse boja (vrsta, ton, čistoća); simbolika i asocijativnost boja. Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). Različiti odnosi mase i prostora: linijski i plošno istanjena masa. Kontrast kromatsko – akromatsko. Jedinstvo. Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> -koristi likovni jezik (neke od glavnih pojmova i isključivo uz pomoć učitelja: Raster točaka i crta. Čistoća boje; nijanse boja (vrsta, ton, čistoća); simbolika i asocijativnost boja. Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). Različiti odnosi mase i prostora: linijski i plošno istanjena masa. Kontrast kromatsko – akromatsko. Jedinstvo. Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.

		<p>- koristi doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama</p> <p>– koristi slobodne asocijacije te razlikuje doslovne (stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje).</p>	<p>Zrcaljenje likova i tijela.</p> <p>- koristi iskustvo usmjerenog opažanja</p> <p>- koristi doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama</p>	<p>Zrcaljenje likova i tijela.</p> <p>- koristi iskustvo usmjerenog opažanja uz jasnu i detaljnu uputu te rad korak po korak.</p>
	<p>Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.</p> <p>Obvezni likovni pojmovi: Različiti načini grupiranja točaka i crta (rasteri, skupljeno i raspršeno). Čistoća boje; valeri boja; simbolika i asocijativnost boja. Nijanse boje. Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). Različiti odnosi mase i prostora.</p>	<p>Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju u potpunosti koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.</p> <p>Učenik vješto i suvereno vlada obveznim likovnim pojmovima, primjenjuje stečena znanja pri analizi reprodukcija ili pri analizi likovnih uradaka suučenika i svog likovnog uratka:</p> <p>(Napomena: učitelj razvrstava navedene pojmove prema temi i likovnom zadatku koji</p>	<p>Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju većinom samostalno i uspješno koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.</p> <p>Učenik je slobodan u samostalnom izražavanju te vlada većinom likovnih pojmova uspješno i jasno:</p> <p>(Napomena: učitelj razvrstava navedene pojmove prema temi i likovnom zadatku koji taj sat obrađuje te ga tako onda i opisno prati:</p>	<p>Učenik reproducira neke od obveznim likovnih pojmova, s tim da je u nekima manje uspješan te traži ili treba pomoć učitelja:</p> <p>(Napomena: učitelj razvrstava navedene pojmove prema temi i likovnom zadatku koji taj sat obrađuje te ga tako onda i opisno prati:</p> <p><i>Različiti načini grupiranja točaka i crta (rasteri, skupljeno i raspršeno).</i></p> <p><i>Čistoća boje; valeri boja; simbolika i asocijativnost boja. Nijanse boje.</i></p>

	<p>Kromatsko – akromatski kontrast.</p> <p>Jedinstvo. Dominacija.</p> <p>Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.</p> <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) – sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja – sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije). 	<p>taj sat obrađuje te ga tako onda i opisno prati:</p> <p><i>Različiti načini grupiranja točaka i crta (rasteri, skupljeno i raspršeno).</i></p> <p><i>Čistoća boje; valeri boja; simbolika i asocijativnost boja. Nijanse boje.</i></p> <p><i>Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).</i></p> <p><i>Različiti odnosi mase i prostora.</i></p> <p><i>Kromatsko – akromatski kontrast.</i></p> <p><i>Jedinstvo. Dominacija.</i></p> <p><i>Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.)</i></p> <p>Učenik samoinicijativno i samouvjereno odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) 	<p><i>Različiti načini grupiranja točaka i crta (rasteri, skupljeno i raspršeno).</i></p> <p><i>Čistoća boje; valeri boja; simbolika i asocijativnost boja. Nijanse boje.</i></p> <p><i>Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).</i></p> <p><i>Različiti odnosi mase i prostora.</i></p> <p><i>Kromatsko – akromatski kontrast.</i></p> <p><i>Jedinstvo. Dominacija.</i></p> <p><i>Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.)</i></p> <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na većinu vrsta poticaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) – sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja 	<p><i>Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).</i></p> <p><i>Različiti odnosi mase i prostora.</i></p> <p><i>Kromatsko – akromatski kontrast.</i></p> <p><i>Jedinstvo. Dominacija.</i></p> <p><i>Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.)</i></p> <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na samo neke vrste poticaja, često pokazuje nesigurnost u novim i do sada nepoznatim poticajima te pribjegava odabiru onog poticaja i tehnike u kojoj je relativno siguran:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) – sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
--	--	---	---	---

		<p>– sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja</p> <p>– sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).</p> <p>Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju povremeno samostalno koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.</p>	<p>– sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).</p>	<p>– sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).</p>
--	--	---	--	--

ISHOD: OŠ LK A.4.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.

razrada ishoda	Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.	Učenik samostalno istražuje i koristi likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Istražuje postupke, vrste i mogućnosti rada s raznim tehnikama. U radu je izuzetno precizan, dosljedan, maštovit i originalan.	Učenik je većinom slobodan u istraživanju likovnih materijala i postupaka u ostvarenju svoga likovnog rada, s tim da ponekad traži dodatna pojašnjenja u vezi nekih likovnih materijala ili postupaka. U radu je većinom dosljedan, precizan i originalan.	Učenik povremeno istražuje neke likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog uratka. Za neke postupke i materijale traži upute i pojašnjenja. U radu je češće neprecizan, sklon kopiranju i neoriginalnosti, ali na poticaj i dodatne upute pri radu,
-----------------------	--	---	--	---

				reagira pozitivno i pušta maštovitost u radu.
	Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.	Uočava, izražava, ali i opisuje osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.	Učenik/ca uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi, dajući prednost materijalima i postupcima s kojima se do sada susretao/la.	Uz poticaj ili prema primjeru uočava osobitosti nekih likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi, ali se sigurnije i slobodnije izražava u samo određenim materijalima i postupcima.
	Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	S lakoćom demonstrira fine motoričke vještine: preciznost, usredotočenost, koordinacija prstiju i očiju te sitni pokreti.	U radu većinom demonstrira fine motoričke vještine: preciznost, usredotočenost, koordinacija prstiju i očiju te sitni pokreti.	U radu češće demonstrira nepreciznost i slabiju usredotočenost. Teže koordinira pokretima prstiju i očiju, kao i sitnim pokretima.
	Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.	Učenik koristi gotovo sve od predloženih likovnih materijala i tehnika pravilno i samouvjereno: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.	Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika slobodno, ali povremeno uz dodatni poticaj: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri,	Učenik samostalno koristi samo neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš., ali i za njihovu primjenu i uporabu traži pojašnjenja. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri,

	<p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica.</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>	<p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica.</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>	<p>kolaž papir, kolaž iz časopisa.</p> <p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica.</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>	<p>kolaž papir, kolaž iz časopisa.</p> <p>Ostale predložene likovne materijale i tehnike koristi uz objašnjenja i upute te prilično nesigurno:</p> <p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica.</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>
--	--	--	---	---

ISHOD: OŠ LK A.4.3. Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

<p>razrada ishoda</p>	<p>Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.</p>	<p>Pokazuje sklonost digitalnim medijima i primjeni istih u likovnome radu: digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima. Tako zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.</p>	<p>Prema određenim zadacima i koracima učenik bilježi sadržaje iz okoline pametnim telefonom (upute prije rada) s tim da su pojmovi poput kadra, fotodokumentiranje i slično, ranije obrađeni i jasni. Tako zabilježene sadržaje i njihove osobitosti primjenjuje na likovnome radu (strip, kadar, cjelina).</p>	<p>Uz točno određene, jasne i kratke zadatke (fotografiraj dio zadane cjeline, spremi fotografiju u zadanom obliku, usporedi cjelinu i fotografirani dio, i slično) učenik fotografira pametnim telefonom određeni kadar i cjelinu (koje je taj kadar dio) te uz pomoć i dodatno pojašnjenje prikazuje isto na</p>
------------------------------	--	---	--	--

	Kadar; plan; kompozicija i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom A.4.1.	(Kadar; plan; kompozicija i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom A.4.1. - pokazuje razumijevanje pojma kadar, primjenjuje ga fotodokumentiranjem nekim medijem i primjenjuje isto na likovnome radu).		svome likovnome radu stvarajući vezu između digitalnog uratka i vlastitoga.
--	--	---	--	---

B. Doživljaj i kritički stav

ISHOD: OŠ LK B.4.1. Učenik analizira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

razrada ishoda	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima.	Učenik živopisno opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima, često koristeći likovni rječnik.	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima i mislima.	Učenik opisuje osobni doživljaj djela koristeći siromašniji rječnik vezano za likovne pojmove, tek uz poticaj ga povezuje s vlastitim dojmovima.
	Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Samostalno i točno opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik samostalno opisuje materijale i postupke te tematski sadržaj djela (motiv, teme i asocijacije), dok pri opisu likovnih elemenata i kompozicijskih načela traži sugestiju i pomoć.	Učenik većinom opisuje materijale i postupke, a likovne elemente i kompozicijska načela, kao i tematski sadržaj djela prepoznaje uz predložak ili nakon primjera suučenika.

	<p>Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip. Tijekom 3. i 4. godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.</p>	<p>Učenik s lakoćom i kreativnošću prepoznaje, upoznaje, istražuje i opisuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip. Kroz izložbe i izvanučioničku/terensku nastavu učenik upoznaje, istražuje i opisuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.</p>	<p>Učenik prepoznaje, upoznaje i povremeno istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip. Kroz izložbe i izvanučioničku/terensku nastavu učenik upoznaje i uz poticaj istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.</p>	<p>Učenik prepoznaje različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, ali ih samostalno rjeđe istražuje. Kroz izložbe i izvanučioničku/terensku nastavu učenik prepoznaje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.</p>
<p>ISHOD: OŠ LK B.4.2. Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p>				

razrada ishoda	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza tema i motiva te originalnosti i uložnog truda.	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza tema i motiva te originalnosti i uložnog truda točno i precizno kombinirajući nekoliko kriterija odjednom.	Učenik opisuje i uz pomoć ili prema primjeru uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza tema i motiva te originalnosti i uložnog truda.	Učenik opisuje likovne ili vizualne radove prema nekima od kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza tema i motiva te originalnosti i uložnog truda. Rjeđe opisuje više kriterija odjednom, sigurniji/a je pri opisu likovnih radova jednim kriterijem, uz to traži podršku i povratnu informaciju.
	Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaje, objašnjava i opisuje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu i kritički promišlja jednako o svome likovnome radu, kao i o radovima suučenika.	Učenik prepoznaje i objašnjava poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.
	Učenik prepoznaje i opisuje kako je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na	Učenik prepoznaje i opisuje kako je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih)	Učenik prepoznaje i opisuje kako je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih)	Učenik prepoznaje kako je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih)

	više (jednakovrijednih) načina.	načina, svojim kreativnim pristupom odstupa od standardnih predložaka.	načina uz manji poticaj ili dopunu.	načina uz poticaj ili predložak nekih načina.
	Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.	Učenik prepoznaje, opisuje i povezuje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu s likovnim izričajem.	Učenik prepoznaje i opisuje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.	Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

C. Umjetnost u kontekstu

ISHOD: OŠ LK C.4.1. Učenik objašnjava i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

razrada ishoda	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uspoređuje na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama – uspoređuje različite odnose slike i teksta te načine na koji taj odnos oblikuje poruku – u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik opisuje i uspoređuje na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama. Samostalno i točno prepoznaje, opisuje i uspoređuje različite odnose slike i teksta te načine na koji taj odnos oblikuje poruku. U vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik većinom sasvim uspješno uspoređuje na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama. Prepoznaje i opisuje različite odnose slike i teksta te načine na koji taj odnos oblikuje poruku. U vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik prepoznaje te povremeno opisuje na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama. Sposoban/na je djelomično usporediti različite odnose slike i teksta. U vlastitom radu većino koristi jednolične i iste odnose slike i teksta, slabije

	Plan, tlocrt, maketa. Odnos slike i teksta: reklame, časopisi, knjige, strip.	u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja. U radu detaljan, precizan i jasan.	poruke i preglednosti sadržaja te je pri tome prilično precizan, detaljan i jasan.	se odvažuje koristiti različite odnose, već radije pribjegava poznatome i već korištenome. U radu često neprecizan, koristi nedostatan broj detalja i češće su nejasni.
--	--	---	--	---

ISHOD: OŠ LK C.4.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

razrada ishoda	Učenik opisuje i uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).	Učenik opisuje i uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života točno i slikovito, te svojim izlaganjima služi kao primjer suučenicima (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).	Učenik opisuje i uspoređuje više umjetničkih djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).	Učenik prepoznaje barem jedno umjetničko djelo te ga uz poticaj povezuje sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).
	Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).	Učenik opisuje i uspoređuje djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u	Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su	Učenik prepoznaje lako uočljiva i skroz poznata/učeniku bliska iz neposredne stvarnosti djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura.

		kojem su nastala (način života, običaji).	nastala (način života, običaji).	
	<p>Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).</p>	<p>Nakon posjeta izložbi/muzeju/likovnoj radionici/kazalištu: Učenik opisuje i uspoređuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svoga kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti.</p>	<p>Nakon posjeta izložbi/muzeju/likovnoj radionici/kazalištu: Učenik prepoznaje, navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, institucija i spomenika iz svoga kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti.</p>	<p>Nakon posjeta izložbi/muzeju/likovnoj radionici/kazalištu: Učenik prepoznaje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, institucija i spomenika iz svoga kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti.</p>

ODGOJNI UČINCI RADA

NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik odbija raditi ni kao dio skupine niti samostalno čak ni uz stalne poticaje.</p> <p>Odbija prihvatiti te uzastopno krši jasno određena pravila.</p> <p>Neprijmjereno se ponaša u radu.</p> <p>Odbija prihvatiti odgovornost za svoje ponašanje te snositi posljedice za neprijmjerena djelovanja.</p> <p>Posjeduje nedovoljno razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Izostaje potreban pribor za rad.</p> <p>Odbija reagirati na opomenu.</p>	<p>U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja.</p> <p>Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista.</p> <p>Neprijmjereno se ponaša u radu.</p> <p>Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja.</p> <p>Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu.</p> <p>Izostaje briga o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno.</p> <p>Često ne reagira na opomenu.</p>	<p>Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća samo određena postavljena pravila.</p> <p>U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja.</p> <p>Ponekada zaboravlja pribor za rad.</p>	<p>Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja.</p> <p>U radu se uglavnom ponaša primjereno.</p> <p>Nosi pribor za rad.</p>	<p>Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada.</p> <p>Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu.</p> <p>U radu se ponaša primjereno.</p> <p>Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti.</p> <p>Sve dodatne zadatke prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.</p>

NASTAVNI PREDMET: TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Predmet Tjelesna i zdravstvena kultura sadrži četiri predmetna područja:

- A) Kineziološka teorijska i motorička znanja (OŠ TZK A; SŠ TZK G A)*
- B) Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti (OŠ TZK B; SŠ TZK GB)*
- C) Motorička postignuća (OŠ TZK C; SŠ TZK G C)*
- D) Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja (OŠ TZK D; SŠ TZK G D)*

Sadržaji praćenja i provjeravanja su:

- a) Motorička znanja*
- b) Motorička postignuća*
- c) Morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti*
- d) Aktivnost učenika i odgojni učinci.*

Kako je u nastavnom predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura rezultat rada uvelike ovisi o fizičkim karakteristikama učenika, u praksi se pokazalo kako učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar te da je sve ispod te razine demotivirajuće za učenika.

Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste uvelike ovisi o osobnosti učenika te u tom predmetnom području učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

A. Kineziološka, teorijska i motorička znanja

odgojno-obrazovni ishodi	odgojno-obrazovni ishodi na razini 5	odgojno-obrazovni ishodi na razini 4	odgojno-obrazovni ishodi na razini 3
--------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

ISHOD: OŠ TZK A.4.1. Oponaša osnovne strukture gibanja raznovrsnih grupacija sportova.

	Primjenjuje osnovne strukture gibanja raznovrsnih grupacija sportova.	Oponaša osnovne strukture gibanja raznovrsnih grupacija sportova na višoj razini.	Oponaša osnovne strukture gibanja raznovrsnih grupacija sportova na prosječnoj razini.	Oponaša osnovne strukture gibanja raznovrsnih grupacija sportova na početnoj razini.
--	---	---	--	--

ISHOD: OŠ TZK A.4.2. Prepoznaje i izvodi ritmičke i plesne strukture u jednostavnim koreografijama.

razrada ishoda	Izvodi ritmičke i plesne strukture u jednostavnim koreografijama.	Točno izvodi ritmičke i plesne strukture jednostavnih koreografija.	Izvodi ritmičke i plesne strukture jednostavnih koreografija na temelju dobivenih uputa.	Nevoljko te na temelju dobivenih uputa izvodi ritmičke i plesne strukture jednostavnih koreografija.
	Sudjeluje u osmišljavanju jednostavne koreografije.	Sudjeluje u osmišljavanju jednostavne koreografije.	Uz poticaj sudjeluje u osmišljavanju jednostavne koreografije.	Nevoljko sudjeluje u osmišljavanju jednostavne koreografije.

B. Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti

ISHOD: OŠ TZK B.4.1. Sudjeluje u provjeravanju morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te obilježja pravilnoga tjelesnog držanja.

razrada ishoda	RAZRADA ISHODA:	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
----------------	------------------------	--

	Prepoznaje morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti i obilježja pravilnoga tjelesnog držanja.	
--	--	--

ISHOD: OŠ TZK B.4.2. Izvodi primjerene vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti.

razrada ishoda	Izvodi primjerene vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti, vježbe pokretljivosti zglobova i stabilnosti trupa.	Pravilno izvodi primjerene vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti, vježbe pokretljivosti zglobova i stabilnosti trupa, uviđa funkcionalnost navedenih vježbi.	Uglavnom pravilno izvodi primjerene vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti, vježbe pokretljivosti zglobova i stabilnosti trupa.	Uz korekcije i dodatne upute izvodi primjerene vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti, vježbe pokretljivosti zglobova i stabilnosti trupa.
-----------------------	--	--	--	---

C. Motorička postignuća

ISHOD: OŠ TZK C.4.1. Prati osobna motorička postignuća i njihovo unaprjeđenje.

razrada ishoda	RAZRADA ISHODA: Prati i uspoređuje osobna postignuća.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
-----------------------	---	--

D. Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja

ISHOD: OŠ TZK A. D 4.1. Izvodi naprednije kineziološke motoričke aktivnosti na otvorenom.

razrada ishoda	Sudjeluje u tjelesnim aktivnostima na otvorenom ovisno o posebnostima zavičaja.	Rado i bez poticaja sudjeluje u tjelesnim aktivnostima na otvorenom pri čemu svojim elanom motivira i potiče i druge učenike na aktivnost.	Uz manje poticaje uključuje se u tjelesne aktivnosti na otvorenom.	Nevoljko se i uz dodatnu motivaciju uključuje u tjelesnim aktivnostima na otvorenom.
-----------------------	---	--	--	--

OŠ TZK D.4.2. Izvodi vježbe za aktivaciju sustava za kretanje.

razrada ishoda	RAZRADA ISHODA: Koristi se vježbama za aktivaciju sustava za kretanje (vježbe aktivacije trupa, uspostave pravilnog obrasca disanja te aktivacije mišića gornjih i donjih udova).	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.		
-----------------------	---	---	--	--

ISHOD: OŠ TZK D.4.3. Priprema i skrbi o sportskom vježbalištu.

razrada ishoda	RAZRADA ISHODA: Sudjeluje u akcijama uređenja sportskog vježbališta.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.		
-----------------------	--	---	--	--

ISHOD: OŠ TZK D.4.4. Primjenjuje pravila raznovrsnih sportova.

razrada ishoda	Surađuje tijekom igre i primjenjuje pravila iz	Prihvaća, slijedi i razumije postavljena pravila igre.	Prihvaća i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto.	Prihvaća samo neka od postavljenih pravila igre.
-----------------------	--	--	--	--

	raznovrsnih grupacija sportova.			
--	------------------------------------	--	--	--

ODGOJNI UČINCI RADA

NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik uzastopno odbija provođenje zadanih aktivnosti pri radu skupine te samostalnom radu.</p> <p>Odbija prihvatiti te uzastopno krši jasno određena pravila.</p> <p>Neprijmjereno se ponaša pri izvršavanju zadanoga.</p> <p>Prema vježbalištu te sportskim pomagalicama i rekvizitima odnosi se neprijmjereno uz nanošenje štete.</p> <p>Odbija prihvatiti odgovornost za svoje ponašanje te snositi posljedice za neprijmjerena djelovanja.</p> <p>Posjeduje nedovoljno razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Odbija prihvatiti poraz.</p>	<p>Učenik se uz poticaj uključuje u provođenje zadanih aktivnosti pri radu skupine te samostalnom radu.</p> <p>Uz češća odstupanja prihvaća i provodi jasno određena pravila.</p> <p>Najčešće se primjereno i prema uputi ponaša pri izvršavanju zadanoga.</p> <p>Prema vježbalištu te sportskim pomagalicama i rekvizitima uz poticaj se odnosi djelomično racionalno, koristi ih na uglavnom primjeren način, uz izostanak pravilna zbrinjavanja.</p> <p>Uz poticaj povremeno prihvaća odgovornost za svoja ponašanja i njihove posljedice.</p>	<p>Učenik se uključuje u provođenje zadanih aktivnosti pri radu skupine te samostalnom radu.</p> <p>Uz povremena odstupanja prihvaća i provodi jasno određena pravila.</p> <p>Najčešće se primjereno i prema uputi ponaša pri izvršavanju zadanoga.</p> <p>Prema vježbalištu te sportskim pomagalicama i rekvizitima odnosi se uglavnom racionalno, koristi ih na primjeren način, a uz poticaj provodi i pravilno zbrinjavanje.</p> <p>Uz poticaj prihvaća odgovornost za svoja ponašanja i njihove posljedice.</p>	<p>Učenik se rado aktivno uključuje u provođenje zadanih aktivnosti pri radu skupine te samostalnom radu.</p> <p>Prihvaća i provodi jasno određena pravila.</p> <p>Primjereno se i prema uputi ponaša pri izvršavanju zadanoga.</p> <p>Prema vježbalištu te sportskim pomagalicama i rekvizitima odnosi se racionalno, koristi ih na primjeren način uz pravilno zbrinjavanje.</p> <p>Prihvaća odgovornost za svoja ponašanja i njihove posljedice.</p> <p>Posjeduje razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Uglavnom prihvaća poraz i izražava primjerene reakcije.</p>	<p>Učenik se rado aktivno uključuje u provođenje zadanih aktivnosti pri radu skupine te samostalnom radu.</p> <p>Prihvaća i dosljedno provodi jasno određena pravila uz poticaj ostalih učenika na poštivanje istih.</p> <p>Primjereno se i prema uputi ponaša pri izvršavanju zadanoga.</p> <p>Prema vježbalištu te sportskim pomagalicama i rekvizitima odnosi se racionalno, koristi ih na primjeren način uz pravilno zbrinjavanje.</p> <p>Savjesno prihvaća odgovornost za svoja ponašanja i njihove posljedice.</p>

<p>Izostaje redovito nošenje sportske opreme.</p> <p>Odbija reagirati na opomenu.</p> <p>Ne provodi korekcije svoga ponašanja prema smjernicama.</p>	<p>Posjeduje slabo razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Uz poticaj prihvaća poraz i uz usmjeravanje izražava primjerene reakcije.</p> <p>Uz češći izostanak nosi sportsku opremu.</p> <p>Djelomično prihvaća kritiku te prema njoj povremeno provodi korekcije svoga ponašanja.</p>	<p>Posjeduje djelomično razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Prihvaća poraz i uz usmjeravanje izražava primjerene reakcije.</p> <p>Redovito, uz povremeni izostanak, nosi sportsku opremu.</p> <p>Prihvaća kritiku te prema njoj najčešće provodi korekcije svoga ponašanja.</p>	<p>Redovito, uz povremeni izostanak, nosi sportsku opremu.</p> <p>Prihvaća kritiku te prema njoj najčešće provodi korekcije svoga ponašanja.</p>	<p>Posjeduje razvijen osjećaj samokontrole.</p> <p>Prihvaća poraz i izražava primjerene reakcije.</p> <p>Redovito nosi sportsku opremu.</p> <p>Prihvaća kritiku te prema njoj provodi korekcije svoga ponašanja.</p>
--	--	---	--	--